

Analiza sytuacji na rynku pracy

W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM 2018 R.

Opracowanie:
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
Wydział Badań i Analiz

Analiza sytuacji na rynku pracy

W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM 2018 r.

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

Publikacja elektroniczna: [WUP w Lublinie](#)

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie danych statystycznych w druku
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła
Lublin 2019 r.

Spis treści

Wstęp	5
1. Rynek pracy	6
2. Poradnictwo zawodowe	37
3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	40
4. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	47
5. Fundusz Pracy	50
Podsumowanie	66

Wstęp

Dokonując analizy sytuacji na rynku pracy należy pamiętać, iż problem bezrobocia, jest problemem złożonym i w dużej mierze zależy tak naprawdę od wielu czynników, m.in. od kondycji gospodarki, od warunków ekonomicznych jak również społecznych. Sytuacja gospodarcza i stan rozwoju województwa, powiatów i gmin są punktem wyjścia dla powstawania nowych miejsc pracy oraz dają powiatowym urządowi pracy, jak Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy, możliwość podejmowania różnorodnych działań wspierających zatrudnienie. Jednakże należy pamiętać, iż sytuacja z jaką mamy do czynienia na rynku pracy nie zależy jedynie od aktywności podejmowanej przez publiczne służby zatrudnienia.

Rok 2018, zarówno w Polsce, jak i w województwie lubelskim był kolejnym rokiem dynamicznych zmian jakie zaszły i nadal zachodzą na rynku pracy. W związku z tym, w omawianym czasie, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie we współpracy z powiatowymi urządami pracy województwa lubelskiego podejmował się realizowania polityki zatrudnienia, w taki sposób, by jak najtrafniej dopasować działania, projekty i akcje do zgłaszanych potrzeb czy to pracodawców czy bezrobotnych. Potwierdzeniem takiego stanu rzeczy są dane i wskaźniki określające sytuację na wojewódzkim rynku pracy przedstawione w tym dokumencie.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie po raz kolejny przygotował [Analizę sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim](#). Opracowanie skupia się przede wszystkim na działaniach realizowanych przez powiatowe urzędy pracy oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w 2018 roku w obszarze szeroko pojętego rynku pracy, które w znaczny sposób przyczyniły się do obniżenia poziomu bezrobocia w województwie, zwiększyły przedsiębiorczość oraz pomogły osobom wykluczonym i oddalonym od rynku pracy w powrocie do aktywności zawodowej.

Dokument ten stanowi realizację zapisów [Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy](#) (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149 z późn. zm.). Każdego roku Sejmik

Województwa Lubelskiego analizuje i ocenia sytuację społeczno – gospodarczą pod kątem tendencji i charakterystycznych zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy.

Z uwagi na fakt wykorzystania w [Analizie...](#) danych pochodzących nie tylko ze statystyk opracowywanych przez Wojewódzki i Powiatowe Urzędy Pracy, lecz również z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego, które ukazują się w terminach późniejszych, dane prezentowane w tegorocznym dokumencie nie zawsze obejmują pełne dwanaście miesięcy 2018 roku.

1. Rynek pracy

Prowadzenie polityki aktywizacyjnej poprzez programy rynku pracy, realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz upowszechnianie doradztwa zawodowego w regionie, wzrost aktywności instytucji szkoleniowych, a także współpraca z pracodawcami, przyczyniły się do poprawy sytuacji na rynku pracy województwa lubelskiego. Potwierdzeniem słuszności podejmowanych, przez publiczne służby zatrudnienia, działań są przedstawione poniżej wskaźniki i dane statystyczne ukazujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Według danych Urzędu Statystycznego w Lublinie w 2018 roku, w województwie lubelskim, **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 2,8%** w porównaniu z 2017 rokiem. **Największy wzrost zatrudnienia** w 2018 roku odnotowano w sekcjach: **administrowanie i działalność wspierająca – o 9,8%, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – o 6,6%**. Jeżeli natomiast chodzi o wynagrodzenia, to w 2018 roku **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w województwie lubelskim wyniosło 4126,67 zł, co oznacza **wzrost o 6,3%** w porównaniu z 2017 rokiem. Wzrost ten został odnotowany w większości sekcji. Największy wzrost wynagrodzeń był w: **informacji i komunikacji, w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych**.¹

W 2018 roku w porównaniu z 2017 rokiem **sprzedaż detaliczna przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych była niższa o 1,2%**. Natomiast sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 3,4% (rok do roku). Najwyższy spadek sprzedaży detalicznej odnotowano w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części; zaś najwyższy wzrost miał miejsce w sekcji farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny”.²

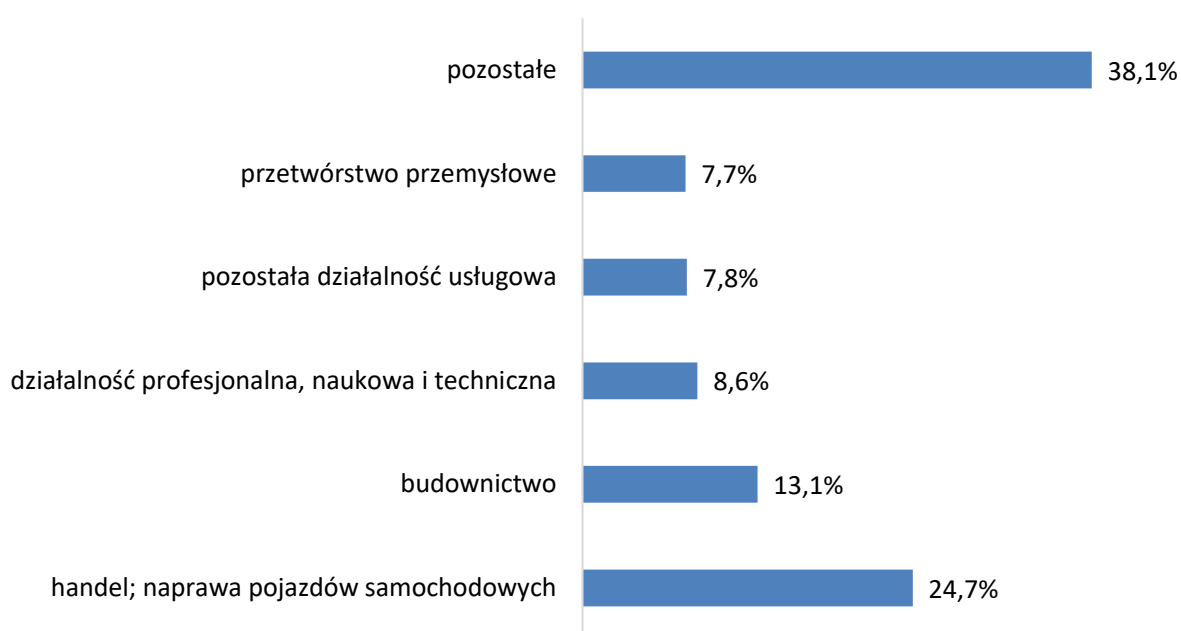
Poprawę sytuacji w gospodarce województwa lubelskiego widać również we wzroście produkcji sprzedanej przemysłu (**wzrost o 6,0%**) oraz produkcji budowlano – montażowej (**wzrost o 7,9%**).

¹ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w grudniu 2018 r., Urząd Statystyczny w Lublinie, 29.01.2019 r.

² Tamże

Rok 2018, był również kolejnym rokiem, w którym nastąpił [wzrost liczby podmiotów](#) wpisanych do rejestru [REGON](#), o 3 440 podmiotów w porównaniu z 2017 rokiem. Z danych Urzędu Statystycznego w Lublinie wynika, iż 31 grudnia 2018 roku w województwie lubelskim zarejestrowanych było 180 805 podmiotów, z czego 173 424 to firmy z sektora prywatnego. Stanowiły one 4,1% wszystkich podmiotów w kraju. Większość firm - **64%** - miała swoje [siedziby w miastach](#). W samym Lublinie siedzibę miało 25,1% podmiotów. Wśród wszystkich podmiotów [największą grupę](#) stanowiły [osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą](#) – ponad 75%. 24,7% firm prowadziło działalność zaliczaną do sekcji PKD handel; naprawa pojazdów samochodowych.³

Wykres 1. Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD Stan w dniu 31 grudnia 2018 roku.

Źródło: Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie lubelskim. Stan na koniec 2018 r., Urząd Statystyczny w Lublinie

Rok 2018, to kolejny rok z rzędu, w którym dzięki wzrostowi gospodarczemu, zwiększonym inwestycjom i zapotrzebowaniu na pracowników przyczynił się do znaczącego spadku bezrobocia nie tylko w województwie lubelskim, ale także w całym kraju.

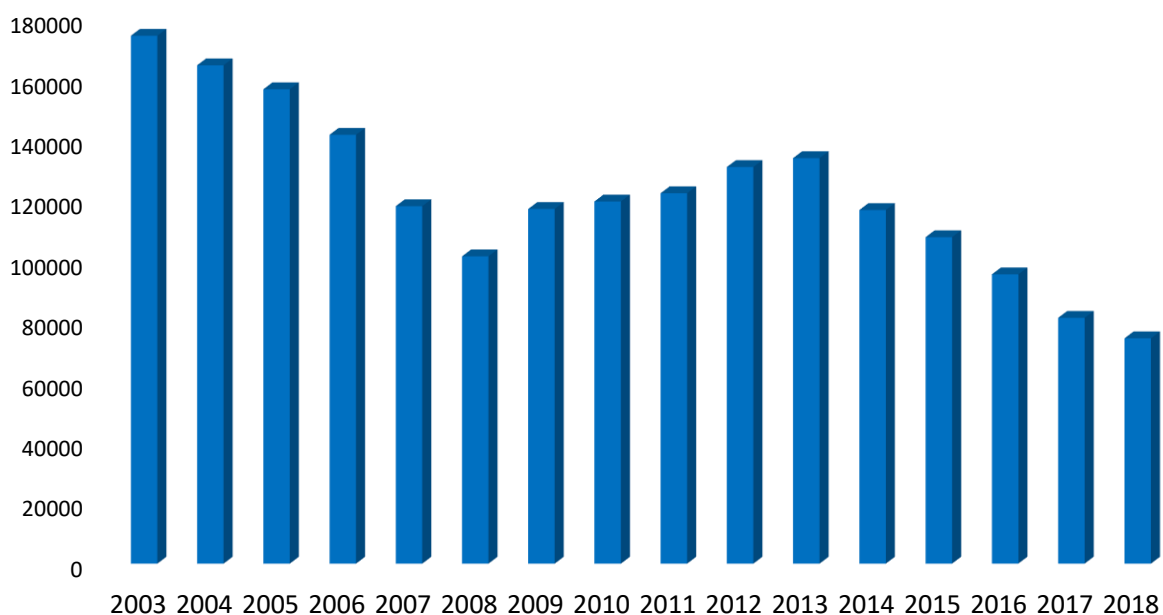
Od 2014 roku mamy do czynienia z systematyczną poprawą sytuacji na rynku pracy i [spadkiem liczby osób będących bez zatrudnienia](#). Na koniec grudnia 2018 roku w

³ Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie lubelskim, stan na koniec 2018 r., Urząd Statystyczny w Lublinie

województwie lubelskim zarejestrowanych było 74 449 osób bezrobotnych; tj. o 6 772 osoby mniej (tj. o 8,3%) niż w grudniu 2017 roku (wówczas liczba ta wynosiła 81 221 osób).

Fluktuację stanu bezrobocia rejestrowanego w województwie lubelskim na przestrzeni ostatnich piętnastu lat prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2. Bezrobocie rejestrowane w województwie lubelskim w latach 2003-2018

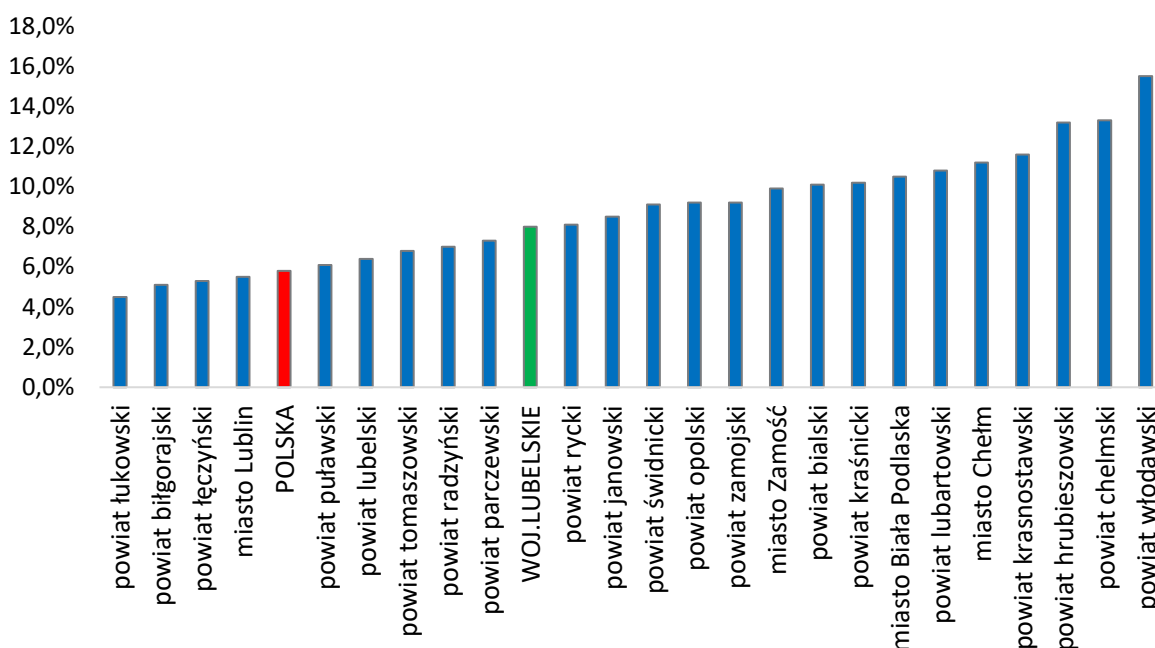
Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 „Sprawozdanie o rynku pracy”

O zmianach, jakie nieustannie dokonują się na rynku pracy, świadczy także kształtowanie się udziału bezrobotnych w populacji aktywnej zawodowo, czyli **stopa bezrobocia**. Poziom tego wskaźnika jest ściśle związany z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych. Jeżeli mamy do czynienia ze wzrostem rejestrujących się osób, również stopa bezrobocia rośnie i odwrotnie – przy spadku osób bezrobotnych odnotowuje się spadek stopy bezrobocia. Na koniec 2018 roku udział bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy województwa lubelskiego w populacji ludności aktywnej zawodowo **wyniósł 8,0%** i był **niższy o 0,8 pkt procentowego** niż w 2017 roku. Województwo lubelskie pod względem wysokości stopy bezrobocia zajęło 4 miejsce w kraju (licząc od najwyższej wartości).

Podobnie jak w kraju, w województwie lubelskim również jest duże zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia. Do powiatów o najniższej stopie bezrobocia należą: powiat łukowski (4,5%), biłgorajski (5,1%) oraz łęczyński (5,3%). W najtrudniejszej sytuacji, gdzie

stopa bezrobocia, niezmiennie od lat jest najwyższa, są powiaty: włodawski (15,5%), hrubieszowski (13,2%) oraz chełmski (13,3%).

Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiatach województwa lubelskiego. Stan na 31.12.2018 r.

Źródło: Bezrobocie rejestrowane w województwie lubelskim w 2018 r., Urząd Statystyczny w Lublinie

Ponad 86% zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubelskim to osoby w [szczególnej sytuacji na rynku pracy](#). 27 maja 2014 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018 r., poz. 1265 i 1149, z późn. zm.), która na nowo zdefiniowała kategorie osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Osobom tym przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych.

Do tej kategorii osób zaliczane są osoby do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, niepełnosprawne, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz długotrwale bezrobotne.

Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne (57,7%); do 30 roku życia (30,8%) oraz powyżej 50 roku życia (22,9%).

Niestety pomimo spadku bezrobocia, poprawy kondycji gospodarki oraz zwiększonego zapotrzebowania na pracowników problemem staje się znaczna ilość osób bezrobotnych pozostających bez pracy długotrwale. Dlatego też, aby pomóc wrócić tym osobom na rynek

pracy i je zaktywizować, wojewódzkie urzędy pracy zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dostały możliwość **zlecania działań aktywizacyjnych dla osób pozostających bez pracy długotrwale z ustalonym profilem II lub III agencjom zatrudnienia**. Agencja zatrudnienia, legitymująca się doświadczeniem w świadczeniu usług pośrednictwa pracy, realizuje działania aktywizacyjne na rzecz osób bezrobotnych w celu podjęcia i utrzymania przez nie odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej. W okresie od 22.03.2017 r. do 18.12.2018 roku umowę o świadczenie działań aktywizacyjnych realizowało konsorcjum firm WYG International Sp. z o.o. i WYG HR Consulting Sp. z o.o. Działaniami zostały objęte osoby długotrwale bezrobotne z PUP w: **Białej Podlaskiej, Janowie Lubelskim, Kraśniku, Opolu Lubelskim oraz Puławach**. Działaniami agencji zatrudnienia zostało objętych **1250 osób długotrwale bezrobotnych** (w tym 500 osób powyżej 30 roku życia, dla których określono II profil pomocy oraz 750 osób, dla których określono III profil pomocy). Każdy z powiatowych urzędów pracy skierował po 250 osób bezrobotnych do realizatora. Umowę zawarto na łączną kwotę 14 436 250 zł, realizatorowi wypłacono 5 458 958,80 zł.

Zgodnie z umową realizator był zobowiązany **do osiągnięcia wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej**, tj. doprowadzenie osoby bezrobotnej do zatrudnienia trwającego co najmniej 14 dni (wymóg od realizatora to 50%). **Wskaźnik ten został osiągnięty** na poziomie **53,92%**. Natomiast minimalny wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu przez osoby bezrobotne przez 90 dni wynosił 45%. Realizator osiągnął wskaźnik na poziomie 28,55%. W związku z nieosiągnięciem wymaganego wskaźnika realizator zwrócił kwotę wynagrodzenia w wysokości 112 278,80 zł.

Wojewódzki rynek pracy boryka się nie tylko z problemem długotrwałego bezrobocia, ale również ze znacznym **udziałem osób młodych bezrobotnych (do 30 roku życia)** w ogólnej liczbie bezrobotnych. Od kilku lat województwo lubelskie utrzymuje 1 miejsce wśród wszystkich województw w kraju pod względem udziału osób do 30 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych. Jednocześnie w województwie lubelskim mamy do czynienia z dużym przestrzennym zróżnicowaniem bezrobocia młodych (do 30 roku życia) w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Na koniec grudnia 2018 roku w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego zarejestrowane były 22 942 osoby bezrobotne do 30 roku życia, tj. 30,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej w grudniu 2017 roku stanowili 30,9% - 35 131 osób).

Płynność bezrobocia

Wielkość bezrobocia na koniec okresu sprawozdawczego zależy przede wszystkim od liczby osób bezrobotnych, które napływają do rejestrów powiatowych urzędów pracy, ale także od tych, którzy z tych ewidencji zostali wyłączeni. Gdy napływ osób do bezrobocia przewyższa odpływ z rejestrów, mamy wtedy do czynienia ze wzrostem bezrobocia, natomiast w sytuacji odwrotnej ze zmniejszaniem się bezrobocia.

Analizując napływ i odpływ bezrobotnych z ewidencji urzędów pracy zwrócić należy uwagę na sezonowość rynku pracy, która ma wyraźne odzwierciedlenie w statystykach dotyczących liczby osób będących bez zatrudnienia. Ożywienie, które następuje wraz z nadejściem wiosny w rolnictwie, budownictwie czy turystyce, wiąże się ze zwiększoną liczbą wyłączeń z ewidencji oraz ofert pracy. Odwrotnie dzieje się w końcu roku.

W 2018 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 111 546 osób bezrobotnych (napływ), tj. o 12 723 osoby mniej (o 10,2%) niż w 2017 roku.

Przez lata niekorzystną tendencją zarówno wojewódzkiego, jak i krajowego bezrobocia był sukcesywny wzrost powrotów do ewidencji. W 2017 roku nastąpiła zmiana i po raz pierwszy odnotowano spadek liczby osób ponownie rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy. W 2017 roku udział rejestrujących się po raz kolejny wyniósł 82,4% wobec 82,7% w 2016 roku. Niestety 2018 rok przyniósł wzrost udziału rejestrujących się po raz kolejny i wyniósł 83,2%.

W 2018 roku z powiatowych urzędów pracy województwa lubelskiego wyrejestrowanych zostało łącznie 118 318 bezrobotnych. Podjęcie pracy przez 58 015 osób było najczęstszą przyczyną opuszczenia rejestrów przez bezrobotnych, co stanowiło 49,0% ogółu wyłączonych. Obok podejmowania zatrudnienia drugą najczęstszą przyczyną wyłączenia z rejestru bezrobotnych było nie potwierdzenie gotowości do pracy (w 2018 roku – 20 355 osób).

Liczbę podjęć pracy w 2017 r. oraz w poszczególnych kwartałach 2018 roku ilustruje tabela nr 1.

Tabela 1. Podjęcia pracy w województwie lubelskim

Wyszczególnienie		2017 r.	2018 r.				Razem	
			I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał		
Podjęcia pracy		63310	13857	15977	14546	13635	58015	
z tego	niesubsydiowanej	48238	11845	13123	11845	11001	47814	
	w tym pracy sezonowej	94	85	73	15	3	176	
	subsydiowanej	15072	2 012	2 854	2 701	2 634	10 201	
	z tego	prac interwencyjnych	2685	557	614	657	329	2 157
		robót publicznych	1727	262	651	353	174	1 440
		podjęcie działalności gospodarczej	2 246	199	555	493	579	1 826

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 „Sprawozdanie o rynku pracy”

Analizując dane przedstawione w powyższej tabeli zauważyć można, iż najmniejsze możliwości na znalezienie zatrudnienia mieli bezrobotni w I i w IV kwartale 2018 roku.

Aktywizacja bezrobotnych

Zmiany, które zaszły na rynku pracy przez ostatnie 20 lat dotyczyły również ewolucji metod i środków zaangażowanych w walkę z bezrobociem. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła gruntowne zmiany. Przede wszystkim położono nacisk na szeroko pojętą aktywizację osób pozostających bez zatrudnienia oraz ograniczono długość wypłacanego zasiłku.

Obecnie Publiczne Służby Zatrudnienia działają w oparciu o znowelizowaną ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zmiany przepisów, które weszły w życie 27 maja 2014 roku, wprowadziły nowe instrumenty wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zarówno będących powyżej 50 roku życia, jak i młodych do 30 roku życia. Również pracodawcom pozwalają na obniżenie kosztów pracy dzięki dofinansowaniu zatrudniania bezrobotnych. Realizowane przez powiatowe urzędy pracy działania aktywizujące osoby bezrobotne są bardzo ważnym aspektem zwalczania bezrobocia w województwie lubelskim i zaspokajania potrzeb pracodawców.

W związku z tym osoby pozostające bez zatrudnienia jak i pracodawcy mogą skorzystać z szerokiej gamy istniejących instrumentów pracy:

- ✓ szkoleń,
- ✓ staży,
- ✓ prac interwencyjnych,
- ✓ robót publicznych,
- ✓ pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej czy utworzenie miejsca pracy dla bezrobotnego,
- ✓ bonów: stażowych, szkoleniowych, zatrudnieniowych, na zasiedlenie,
- ✓ refundacji kosztów poniesionych na ubezpieczenie społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu,
- ✓ dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia,
- ✓ „grantu” na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy,
- ✓ świadczenia aktywizacyjnego za zatrudnienie rodzica powracającego na rynek pracy,
- ✓ Krajowego Funduszu Szkoleniowego, który wspomaga przekwalifikowanie lub aktualizację wiedzy i umiejętności osób pracujących (szczegółowe informacje dotyczące KFS umieszczone są we wcześniejszej części dokumentu).

Dzięki działaniom powiatowych urzędów pracy województwa lubelskiego w 2018 roku odnotowany został wyraźny spadek zarejestrowanych bezrobotnych.

Prace interwencyjne to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę zawsze na podstawie umowy o pracę, zawartej między pracodawcą a powiatowym urzędem pracy. Prace interwencyjne mogą być organizowane na każdym stanowisku, zarówno dla pracy umysłowej jak i fizycznej. Okres refundacji kosztów w ramach prac interwencyjnych jest różny (może być do 6 miesięcy, do 12 miesięcy, do 18 miesięcy, do 24 miesięcy lub do 4 lat).

W ciągu 2018 roku w ramach **prac interwencyjnych** zatrudniono **2157 osób bezrobotnych**, to o 528 osób mniej niż w 2017 roku. Spośród tych osób 1168 to kobiety, 1297 bezrobotnych

było mieszkańcami wsi; 827 osób to osoby młode do 30 roku życia; 369 osób to bezrobotni powyżej 50 roku życia oraz 528 długotrwale bezrobotni.

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego nie dłużej niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Od lat większość skierowanych przez administrację pracy do tej formy aktywności zawodowej to mężczyźni.

W 2018 roku z tej formy aktywizacji skorzystało **1440 osób bezrobotnych**, z czego 608 to kobiety. W odniesieniu do 2017 roku mniej o 287 osób. Wśród tej grupy 275 osób to bezrobotni do 30 roku życia, a 527 bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia. 1094 bezrobotnych zatrudnionych w ramach robót publicznych było mieszkańcami wsi, a 500 osób miało status długotrwale bezrobotnych.

Staż jest to nabywanie przez osobę bezrobotną umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy między pracodawcą a skierowaną na staż osobą bezrobotną. Długość trwania stażu to okres nieprzekraczający 6 miesięcy, a w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia do 12 miesięcy. W 2018 roku w województwie lubelskim z ewidencji bezrobotnych wyłączonych zostało **11175 osób bezrobotnych**, które rozpoczęły staż. Jest to o 4836 osób mniej niż w 2017 roku. Z powyższego instrumentu skorzystało również 6307 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, 6174 osoby do 30 roku życia, 964 osoby powyżej 50 roku życia oraz 3582 osoby długotrwale bezrobotne.

Szkolenia organizowane przez urzędy pracy adresowane do bezrobotnych stanowią istotną formę pomocy zarówno dla osób szukających pracy, jak i pracodawcy, gdy na rynku brakuje fachowców o poszukiwanych kwalifikacjach. Ta forma pomocy ma na celu podwyższenie jakości zasobów siły roboczej, i co się z tym wiąże, rozwój gospodarczy regionu. Dodatkowo

szkolenia zwiększają konkurencyjność na rynku pracy i mobilizują do podejmowania działań niezbędnych do zdobycia zatrudnienia.

W 2018 roku dzięki powiatowym urządzą pracy szkolenia rozpoczęło **3509 osób bezrobotnych**, tj. o 540 osób mniej niż w 2017 roku.

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które korzystają jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te mogą być wykonywane do 10 godzin tygodniowo na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa. Z tego instrumentu w 2018 roku w województwie lubelskim skorzystało **917 bezrobotnych**, wobec 1216 osób w 2017 roku. Kobiety aktywizowane w ramach prac społecznie użytecznych stanowiły 58,7% wszystkich korzystających z tego instrumentu. Wśród 917 osób będących na w/w pracach 801 osób to długotrwale bezrobotni, 488 osób mieszkało na wsi, 410 osób bezrobotnych miało ukończone 50 lat, a 69 bezrobotnych nie ukończyło 30 roku życia.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest instrumentem aktywizacji zawodowej odbywającym się w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych. Realizowany jest bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończone egzaminem. W województwie lubelskim w 2018 roku, podobnie jak w ostatnich trzech latach, **żaden bezrobotny** nie rozpoczął tej formy aktywizacji.

Ze środków Funduszu Pracy mogą być również finansowane **pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej** oraz **pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego**. Środki finansowe z tytułu pożyczki na działalność gospodarczą są wypłacane przez pośrednika finansowego, na podstawie harmonogramu, po zarejestrowaniu przez pożyczkobiorcę działalności gospodarczej. Pożyczka ta udzielana jest na podstawie umowy, na wniosek osoby, po przedstawieniu opisu i kosztorysu zamierzonej działalności gospodarczej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 20-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Natomiast **pożyczka na utworzenie stanowiska pracy** dla bezrobotnego jest udzielana na podstawie umowy, na wniosek podmiotu, po przedstawieniu kosztorysu dotyczącego tworzonego stanowiska pracy, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia.

W 2018 roku w województwie lubelskim, dzięki wsparciu finansowemu z powiatowych urzędów pracy, [działalność gospodarczą rozpoczęło 1826 bezrobotnych](#), to o 420 osób mniej niż w 2017 roku. Z danych statystycznych jasno wynika, iż częściej własną firmę zakładają bezrobotni mężczyźni (63,1%), osoby młode do 30 roku życia (1057 osób założyło w 2018 roku działalność) czy zamieszkali na wsi (921 osób bezrobotnych). Powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego z rejestrów bezrobotnych wyłączyły również 109 osób powyżej 50 roku życia i 429 długotrwale bezrobotnych, którzy również założyli działalność gospodarczą.

Po zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w 2014 roku, pojawiły się [nowe instrumenty wsparcia](#) dla osób bezrobotnych, zarówno [młodych do 30 roku życia](#), jak i [osób w wieku 50+](#), a pracodawcom stworzono możliwości obniżenia kosztów pracy poprzez dofinansowanie zatrudniania tych osób. Dla każdej z tych grup przygotowano specjalne rozwiązania dopasowane do indywidualnych potrzeb. Dodatkowe instrumenty adresowane tylko do osób bezrobotnych do 30 roku życia to: [bon szkoleniowy](#), [bon stażowy](#), [bon zatrudnieniowy](#) i [bon na zasiedlenie](#).

W ramach [bonu szkoleniowego](#) bezrobotnemu do 30 roku życia starosta finansuje koszty do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, a bezrobotny pokrywa koszty przekraczające ten limit. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W 2018 roku w województwie lubelskim [349 osób bezrobotnych](#), które nie ukończyły 30 roku życia rozpoczęły szkolenie w ramach [bonu szkoleniowego](#). Spośród tych 349 osób, 260 bezrobotnych mieszkało na wsi, a 46 osób było długotrwale bezrobotnych. W 2017 roku z tej formy aktywizacji skorzystało 416 młodych osób bezrobotnych.

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać [bon stażowy](#) stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Staż realizowany w ramach bonu stażowego podlega zasadom i ustaleniom dotychczas stosowanym do stażu odbywanego na podstawie art. 53 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ciągu całego 2018 roku

z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 10 osób do 30 roku życia**, które rozpoczęły **staż w ramach bonu stażowego**. Kobiety stanowiły 70,0% ogółu korzystających z bonu stażowego.

Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego do 30 roku życia, któremu powiatowy urząd pracy przyznał bon. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określa starosta. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawieranej przez starostę z pracodawcą. W 2018 roku w ramach **bonu zatrudnieniowego 11 osób bezrobotnych** podjęło pracę, z tego 6 kobiet.

Bezrobotnemu do 30 roku życia starosta, na podstawie umowy, może przyznać **bon na zasiedlenie** w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Środki przyznane w ramach tego bonu przeznaczone są na pokrycie kosztów zamieszkania.

W województwie lubelskim w 2018 roku **bon na zasiedlenie otrzymało 1564 bezrobotnych do 30 roku życia**, w tym 794 kobiety. Natomiast **działalność gospodarczą w ramach bonu na zasiedlenie** rozpoczęło **34 młodych bezrobotnych**, z czego 58,8% stanowiły kobiety.

Jak już wcześniej wspomniano nowe przepisy dają możliwość obniżenia kosztów pracy dla pracodawców poprzez dofinansowanie zatrudniania osób młodych do 30 roku życia i bezrobotnych mających powyżej 50 lat.

Na podstawie art. 150f ustawy z dnia 25 września 2015 roku o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018 r., poz.1265 i 1149, z późn. zm.) starosta może zawrzeć umowę, na podstawie której **refunduje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia**, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych skierowanych bezrobotnych w miesiącu oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres, za który dokonywana jest refundacja, tj. 12 miesięcy, oraz przez okres 12 miesięcy po zakończeniu tej refundacji.

Innym możliwym wsparciem dla pracodawcy, zgodnie z artykułem 60c ustawy o promocji... jest refundacja pracodawcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu. Wówczas refundacja kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne przysługuje przez okres 12 miesięcy w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne.

W 2018 roku, podobnie jak w 2017 roku, w województwie lubelskim, 1 osoba bezrobotna podjęła pracę subsydiowaną w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne.

Starosta może na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia. Dofinansowanie takie jest możliwe przez okres 12 lub 24 miesięcy. Pracodawca zatrudniając bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat otrzyma dofinansowanie przez 12 miesięcy pod warunkiem dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po upływie okresu dofinansowania wynagrodzenia przez 6 miesięcy.

Natomiast jeżeli pracodawca zatrudni bezrobotnego, który ukończył 60 lat otrzyma dofinansowanie wynagrodzenia przez 24 miesiące. W tym przypadku przedsiębiorca jest obowiązany do dalszego zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia przez okres 12 miesięcy.

Powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego, w ciągu 2018 roku dokonały dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia 91 osobom bezrobotnym, z czego 30 to kobiety.

Nowością w ustawie jest instrument wsparcia zwany „[grantem](#)” na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy i posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku 6 lat lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy zrezygnował z zatrudnienia z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub opieki nad osobą zależną.

[Grant przysługuje](#) w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 6-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. W tym przypadku pracodawca, czy też przedsiębiorca obowiązany jest do utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy.

W 2018 roku, podobnie jak w 2017 i w 2016 roku, żaden bezrobotny nie został zatrudniony w ramach grantu na telepracę.

Inną formą aktywizacji bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka jest [świadczenie aktywizacyjne](#).

Zainteresowany pracodawca może, na podstawie umowy ze starostą przyznać świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną. Tutaj, podobnie jak w przypadku „grantu”, [świadczenie przyznawane jest na okres 12 lub 18 miesięcy](#). Świadczenie aktywizacyjne wypłacane jest [przez 12 miesięcy w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia](#) pod warunkiem utrzymania [dalszego zatrudnienia](#) skierowanego bezrobotnego przez [okres 6 miesięcy po upływie okresu](#) przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego.

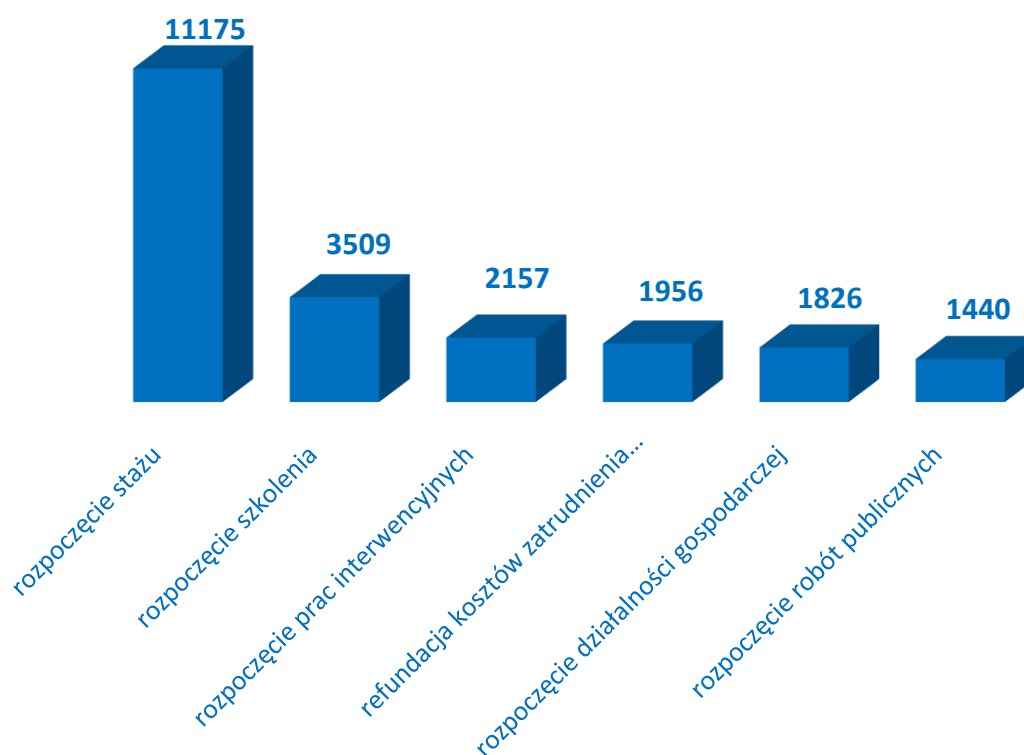
[Przez 18 miesięcy](#) wypłacane świadczenie jest [w wysokości 1/3 minimalnego miesięcznego wynagrodzenia](#) za pracę za skierowanego bezrobotnego pod warunkiem utrzymania [dalszego zatrudnienia bezrobotnego przez 9 miesięcy](#) po upływie okresu przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego.

Z danych statystycznych za 2018 rok wynika, że w omawianym czasie żaden bezrobotny nie został zatrudniony w ramach świadczenia aktywizacyjnego.

Pomocą finansową udzielaną pracodawcom przez powiatowe urzędy pracy jest **refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy** i zatrudnienie na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego. Taką refundacją **otrzyma podmiot**, jeżeli zobowiąże się do **zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku** w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego **bezrobotnego przez okres 24 miesięcy** oraz do utrzymania w tym czasie stanowiska pracy utworzonego w związku z przyznaną refundacją. Zatrudnienie osoby bezrobotnej w tym przypadku możliwe jest dopiero, gdy zostanie pozytywnie rozpatrzony przez urząd wniosek, podpisana umowa z urzędem dotycząca warunków refundacji oraz dokonane zostaną wszystkie zakupy.

Jak wynika z analizy danych, w województwie lubelskim, w 2018 roku dokonano refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego za **1956 osób bezrobotnych**, z czego 711 to kobiety. W porównaniu z 2017 rokiem jest to o 376 osób mniej.

Wykres 4. Najliczniejsze formy aktywizacji w województwie lubelskim w 2018 roku

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 „Sprawozdanie o rynku pracy”

Niestety, pomimo pozytywnych zmian zachodzących na rynku pracy, w 2018 roku, w porównaniu z 2017 rokiem, liczba zgłoszonych i zarazem zwolnionych przez pracodawców

osób zwiększyła się. Z winy zakładu, pracę w województwie lubelskim w 2018 roku utraciło 521 osób (tj. o 99 osób więcej niż w roku 2017), w tym 39 (7,5%) pracowników zwolnionych zostało z sektora publicznego i 482 (92,5%) z sektora prywatnego.

Natomiast na koniec 2018 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało 2186 osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących pracodawcy, w tym 54,4% to kobiety. Stanowili oni 2,9% w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych (w roku wcześniejszym 3,1%).

Należy tu dodać, iż jednym z powodów utraty zatrudnienia jest likwidacja czy upadłość firmy. Dlatego na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2016 r.) **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** realizuje wypłatę świadczeń pracowniczych niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców, a także windykuje wypłacone świadczenia. Warunkiem wypłaty świadczeń pracowniczych ze środków FGŚP jest zaistnienie w stosunku do pracodawcy – niewypłacalności w rozumieniu ustawy o ochronie roszczeń (...), dlatego skala wypłat świadczeń zarówno w ujęciu ilościowym jak i wartościowym, uzależniona jest od kondycji ekonomicznej podmiotów gospodarczych usytuowanych w poszczególnych województwach. O środki na wypłatę świadczeń pracowniczych może wystąpić niewypłacalny pracodawca, składając wykazy niezaspokojonych roszczeń: zbiorczy lub uzupełniający. Jeżeli niewypłacalny pracodawca tego nie uczyni w ustawowo określonym terminie, o wypłatę świadczeń może wystąpić wnioskodawca indywidualny.

W 2018 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wpłynęło **35 wykazów oraz 205 wniosków indywidualnych**. Wypłacono świadczenia wskazane w 34 wykazach i 140 wnioskach, które dotyczyły należności pracowniczych niezaspokojonych przez 39 niewypłacalnych pracodawców. Najczęstszą przyczyną odmowy wypłat świadczeń był brak ustawowej niewypłacalności pracodawcy. W ciągu 2018 roku wypłacono kwotę 9 402,9 tys. zł, **zaspokajając tym samym należności pracownicze 2024 osób**. W porównaniu do roku 2017 nastąpił wzrost wypłat świadczeń pracowniczych na rzecz pracowników niewypłacalnych pracodawców o 215% (w 2017 r.- 2 982,3 tys. zł).

Natomiast jeżeli chodzi o dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń to windykacja prowadzona jest z majątku niewypłacalnych pracodawców, ich następców prawnych lub też osób trzecich, odpowiedzialnych za długi niewypłacalnych pracodawców. Jest to proces

skomplikowany, długotrwały i nie zawsze skuteczny. Z natury rzeczy, windykacja FGŚP może zostać wszczęta po wypłacie świadczeń, co oznacza, że od samego początku jest ona skierowana do majątku dłużnika niewypłacalnego. Skuteczność windykacji zależy przede wszystkim od realnej wartości posiadanego przez dłużnika majątku, możliwości jego zbycia oraz stopnia zabezpieczenia rzeczowego ustanowionego wcześniej na tymże majątku przez innych niż Fundusz wierzycieli.

W 2018 roku zwindykowano kwotę 2 139,3 tys. zł, wykonując tym samym ustalony plan windykacji. Spłata należności stanowi efekt podjętych wcześniej działań prowadzonych, zarówno w trakcie postępowań upadłościowych jak i egzekucyjnych.

W 2018 roku Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Dysponent FGŚP - umorzył należności Funduszu w kwocie 5 301,6 tys. zł przypadające od 15 dłużników Funduszu. W stosunku do tych dłużników wyczerpane zostały wszelkie przewidziane prawem procedury windykacyjne, a nieściągalność pozostałych do zapłaty należności nie budziła wątpliwości. Proces umorzenia nieściągalnych należności ma na celu bieżące urealnianie ogólnego stanu należności Funduszu. Plan umorzeń należności FGŚP ustalony na 2018 r. został wykonany.

Zapotrzebowanie na pracowników

Zmiany liczby ofert pracy jakimi dysponują powiatowe urzędy pracy mają wyraźnie sezonowy charakter i ulegają corocznym wahaniom. W 2018 roku **odnotowano spadek oferowanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej o 13,5% (tj. o 9354)** w odniesieniu do 2017 roku. Zdecydowana **większość ofert zatrudnienia** pochodzi z **sektora prywatnego**, stanowią one **83,0%** wszystkich ofert, pozostających w dyspozycji administracji pracy.

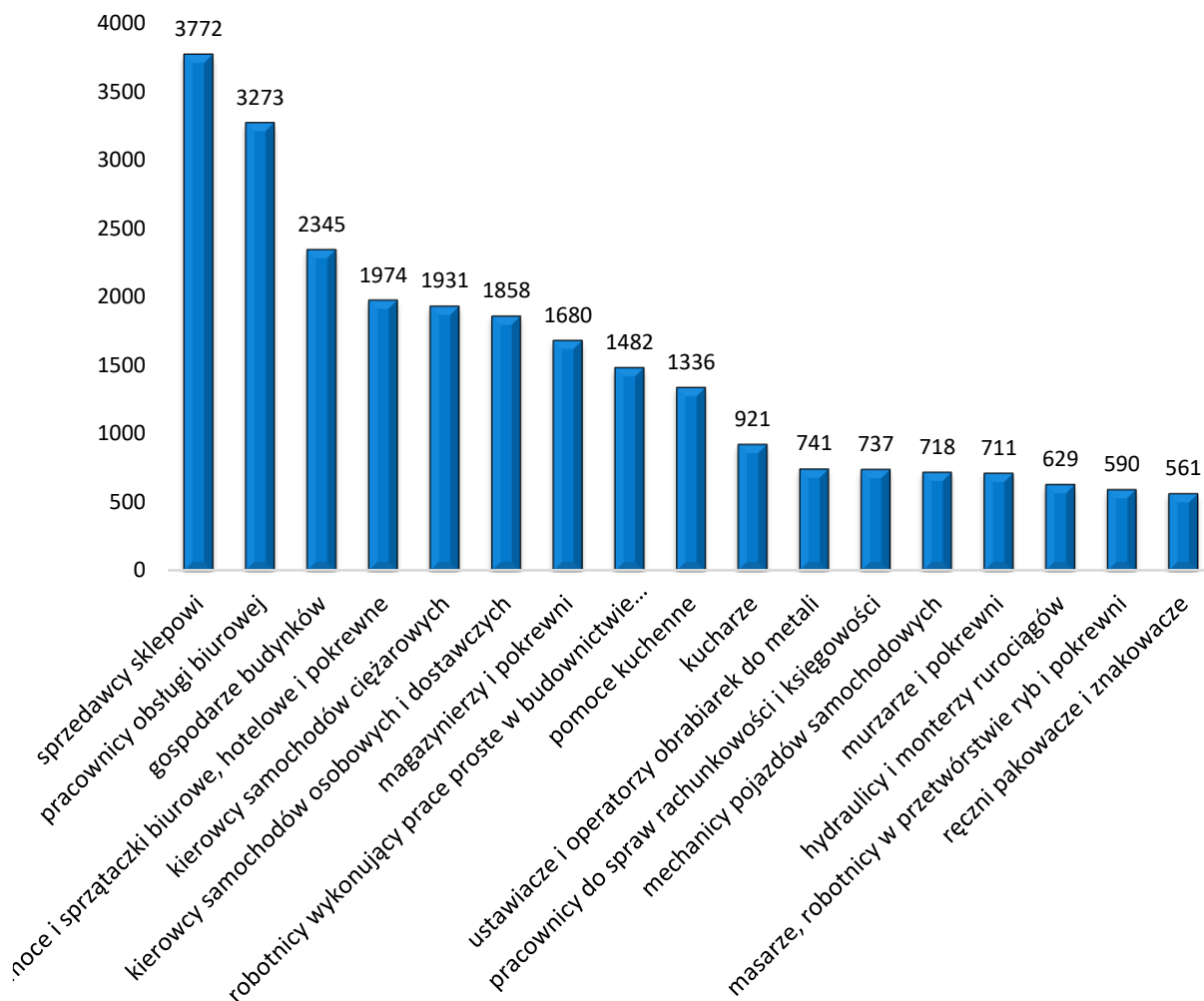
Analiza ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w województwie lubelskim wykazuje, że nie pokrywają one zapotrzebowania wynikającego z napływu osób bezrobotnych.

Tabela 2. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej

Rok / kwartał	Liczba ofert pracy Ogółem	Liczba ofert pracy Wzrost / spadek	Liczba ofert pracy do pracy subsydiowanej	Liczba ofert dla niepełnosprawnych	Liczba ofert dla osób do 12 m-cy od ukończenia nauki	Liczba ofert z sektora prywatnego	Liczba ofert z sektora publicznego
2018	59 855	-9 354	19 494	1 515	584	49 674	10 181
I kwartał	15 448	-576	5 960	375	159	12 356	3 092
II kwartał	16 618	+1 170	5 431	494	151	14 187	2 431
III kwartał	16 593	-25	5 565	355	204	13 546	3 047
IV kwartał	11 196	-5 397	2 538	291	70	9 585	1 611

Z danych statystycznych przesłanych przez powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego, w 2018 roku pracodawcy chcieli zatrudnić: sprzedawców sklepowych (3772 oferty zgłoszone w 2018 roku), pracowników obsługi biurowej (3273 oferty), gospodarzy budynków (2345 ofert), pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne (1974 oferty) oraz kierowców samochodów ciężarowych (1931 ofert).

Wykres 5. Zapotrzebowanie na pracowników zgłoszone do powiatowych urzędów pracy woj. lubelskiego w 2018 roku

Źródło: Sprawozdanie Załącznik nr 3 do MRPiPS-01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej przyczyniło się do otwarcia zagranicznych rynków pracy i dało możliwość podjęcia pracy Polakom poza krajem zamieszkania. By wspierać i umożliwić swobodny przepływ pracowników między krajami Unii powołana została **Europejska Sieć Pośrednictwa Pracy, zwana EURES**. W 2018 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wpłynęło 487 ofert pracy na ogólną liczbę 3196 stanowisk dla Polaków poszukujących pracy za granicą. 211 spośród tych ofert, to propozycje zatrudnienia w Niemczech. Liczba ta stanowi 43% wszystkich ofert pracy zarejestrowanych w wojewódzkich urzędach pracy. W omawianym czasie WUP w Lublinie otrzymał oferty zatrudnienia za granicą (skierowane zarówno do kobiet jak i mężczyzn) w następujących zawodach:

[Austria](#): pracownik produkcji, operator CNC, spawacz, elektryk, ślusarz, tynkarz, operator dźwigów, glazurnik, monter urządzeń sanitarnych, murarz, tokarz, regipsiarz, malarz, tapeciarsz, dekarz, serwisant, szef kuchni, kucharz, kelner, pracownik pomocniczy, cieśla,

[Belgia](#): NET Developer, rzeźnik, tokarz, elektryk, mechanik samochodowy, kierowca samochodu ciężarowego, operator CNC, szwacz, pracownik na linii produkcyjnej, blacharz, frezer, malarz proszkowy, konserwator, osoba do pakowania żywności, programista robotów spawających, spawacz aluminium, monter drzwi i okien, zbrojarz, betoniarsz, pracownicy budowlani, technik mechanik,

[Bułgaria](#): specjalista ds. performance marketingu, analityk danych, hadoop data inżynier,

[Czechy](#): szlifierz, opiekun osób starszych,

[Estonia](#): kierowca ciężarówki,

[Finlandia](#): spawacz, pracownik piekarni, pracownik farmy, pracownik rolny,

[Francja](#): mechanik, kierowca, monter,

[Holandia](#): zbiór jabłek, gruszek, truskawek, papryki, sałaty lodowej, dyni, pieczarek, pracownik budowlany, kierowca C+E, monter rusztowań, mechanik, pracownik magazynu, pracownik w szklarni, uprawa cebulek kwiatowych, pomidorów, kwiatów, operator maszyn, sortowanie warzyw, stolarz budowlany, cieśla, hydraulik, elektryk, kompletowanie zamówień, pracownik produkcji, stolarz betonowy, murarz, przycinanie drzewek owocowych, obróbka kalafiora, asystent menagera, sprzętanie kempingu, pracownik produkcji, pracownik do utrzymania zieleni na polu golfowym, opiekun trzody chlewnej, uprawa słoneczników, przetwórstwo rybne, spawacz, inżynier grzewczy, ślusarz, operator wózka widłowego, układanie bukietów kwiatów, kucharz,

[Hiszpania](#): animator czasu wolnego, zbiór owoców, tancerze,

[Irlandia](#): mechanik maszyn, inżynier elektryk, pracownik w przetwórstwie mięsa, pracownik farmy, szef sekcji kuchennej, opiekun w domu opieki, obsługa klienta, operator produkcji,

[Łotwa](#): spawacz MIG/MAG, nauczyciel języka polskiego,

[Niemcy](#): monter rusztowań, programista PHP, kierowca C+E, koordynator projektu unijnego, kelner, kucharz, obsługa hotelowa, pomoc w kuchni, pracownik produkcji, murarz, dekarz, pomocnik w rolnictwie, recepcjonista, pomoc do sprzętania, sprzedawca, fizjoterapeuta, sortowacz, monter sieci sanitarnych, sprzętaczka, manager restauracji, pracownik baru, dostawa pizzy, mechanik samochodowy, elektryk, pracownik budowlany, szef kuchni, zbrojarz, monter, mechanik konstrukcyjny, tapicer, obróbka kamienia, cieśla, operator

maszyn budowlanych, betoniarz, pomocnik ogrodnika, stolarz, malarz, technik telekomunikacji, obsługa hotelu, mechatronik, spawacz, statyk, brygadzysta, projektant sieci stacjonarnych, kreślarz, monter światłowodów, szlifierz, pakowacz, operator wózka widłowego, brukarz, opiekun osób starszych, pracownik banku, fryzjer, obsługa bagażowa na lotnisku, operator CNC, prace montażowe, technik chłodnictwa i klimatyzacji, elektryk przemysłowy, pracownik przy konstrukcji ze szkła i metalu, piekarz, pracownik magazynowy, fizjoterapeuta, rzeźnik, monter lad sklepowych, glazurnik, mechanik samochodów ciężarowych, studniarz, pracownik inwentaryzacji, monter elektronik, laborant chemiczny, pracownik pomocniczy w branży metalowej, monter kanalizacji, asystent stomatologiczny, technik stomatologiczny, mechanik procesowy, zbiór grzybów, dostawca paczek, pracownik biurowy, pracownik restauracji, farmaceuta, pomocnik w rolnictwie, pracownik do montażu i przewozu mebli, lakiernik, monter podłóg,

[Norwegia](#): dekarz, przetwórstwo rybne, cieśla, blacharz, hydraulik, elektryk, projektowanie rurociągów, inżynier ds. systemów elektrycznych, automatyzacja procesów, projektant konstrukcji stalowych, lakiernik samochodowy, oklejanie samochodów, szef kuchni, malarz dekoracyjny, mechanik, pracownik produkcji, przewodnik, technolog, rzeźnik, piekarz, zbrojarz, optyk, monter wentylacji, dentysta, posadzkarz, monter rusztowań, fryzjer, kierowca CE, mechanik,

[Słowacja](#): kucharz, pomoc kuchenna, pokojówka,

[Słowenia](#): pracownik produkcji, operator kombajnu, fryzjer, inżynier energetyki, kucharz,

[Szwecja](#): mechanik samochodowy, pracownik leśny, zbiór truskawek, programista PLC, farmaceuta,

[Węgry](#): specjalista ds. sprzedaży,

[Wielka Brytania](#): opiekun osób starszych, pracownik produkcji, krawiec, pracownik magazynu, rekruter, pracownik farmy, doradca klienta, asystent wsparcia graczy komputerowych, asystent wsparcia technicznego, malarz natryskowy,

[Włochy](#): animator.

W dniu 16 marca 2018 roku odbyła się [kolejna edycja Targów Pracy](#) organizowanych przez Targi Lublin S.A. we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie. Zwiedzający mieli okazję zapoznać się z ofertami regionalnych pracodawców, urzędów pracy, biur pośrednictwa pracy, agencji zatrudnienia, firm doradztwa personalnego oraz instytucji

sektora finansów publicznych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty „Sfery kariery” oraz „Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicę” przeprowadzone przez pracowników wydziału Pośrednictwa Pracy oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Lublinie. Patronat Honorowy nad Targami Pracy objął Marszałek Województwa Lubelskiego. Imprezą towarzyszącą Targom Pracy były XII Targi Edukacyjne, gdzie swą ofertę prezentowały szkoły wyższe oraz ponadgimnazjalne z terenu Lublina i innych miast Polski. Usługi sieci EURES promowane były także poprzez udział kadry Eures w Targach Pracy organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Puławach, PUP w Rykach, Wyższą Szkołę Oficerską Sił Powietrznych w Dęblinie oraz Miejski Urząd Pracy w Lublinie. Podczas wspomnianych wydarzeń doradcy EURES udzielali informacji na temat warunków życia i pracy w krajach UE/EOG, możliwości zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz świadczeń z tytułu bezrobocia, a także promowali oferty pracy w krajach UE/EOG.

Ponadto 19 kwietnia 2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie gościł w swej siedzibie uczestników projektu LAMOS, którego celem jest zwiększenie szans na zatrudnienie poza granicami kraju poprzez opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu wsparcia międzynarodowej mobilności zawodowej oraz zdolności adaptacyjnych pracowników w nowym miejscu pracy, przy aktywnym udziale przedsiębiorstw, interesariuszy oraz instytucji szkoleniowych. 12 uczestników projektu reprezentowało następujące instytucje:

- ✓ EUROSUCCESS z Cypru,
- ✓ ACTION SYNERGY SA z Grecji,
- ✓ Inercia Digital z Hiszpanii,
- ✓ ABU gGmbH z Niemiec.

W spotkaniu brała również udział Prezes Fundacji OIC Poland Pani Ewelina Iwanek. Z uwagi na założenia i cel projektu, wizyta w tutejszym urzędzie oraz możliwość spotkania z doradcą Eures była idealnym uzupełnieniem programu, możliwością wymiany doświadczeń oraz poznaniem dobrych praktyk w zakresie wsparcia udzielanego zarówno osobom poszukującym pracy jak i pracodawcom. Uczestnicy spotkania byli żywo zainteresowani stosowanymi przez doradców metodami i narzędziami pracy. Zapoznali się również po krótko z działalnością całego urzędu.

Dodatkowo kadra Eures, we współpracy z Krajowym Centrum Europass, zorganizowała szkolenie „Portfolio Europass oraz platforma EPAL dla pracowników urzędów pracy oraz doradców zawodowych z akademickich biur karier”. Szkolenie miało na celu zapoznanie uczestników z portfolio dokumentów aplikacyjnych, uznawanych we wszystkich krajach UE, jak też z ePlatformą na rzecz uczenia się dorosłych w Europie.

Ponadto, doradcy Eures uczestniczyli w Dniu Kariery skierowanym do uczniów klas maturalnych XXIV Liceum Ogólnokształcącego, Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego i Branżowej Szkoły Gastronomicznej, wchodzących w skład Zespołu Szkół nr 5 w Lublinie oraz w targach Inżynier na Rynku Pracy, organizowanych przez Politechnikę Lubelską.

Zatrudnianie cudzoziemców

Utrzymująca się poprawa sytuacji na rynku pracy oraz migracje rodaków w poszukiwaniu pracy za granicą spowodowały, iż pracodawcy mają coraz większy problem z obsadzeniem wakatów w swoich firmach. Korzystnym rozwiązaniem w tej sytuacji może być zatrudnienie pracowników ze Wschodu (krajów trzecich), wśród których przodują obywatele Ukrainy, którzy ze względu na niestabilną sytuację polityczno-gospodarczą w swoim kraju szukają możliwości zatrudnienia m.in. w Polsce.

Obywatele Ukrainy stanowią najliczniejszą grupę imigrantów zarobkowych w Polsce, a także, zwłaszcza na bliskie sąsiedztwo, na terenie Lubelszczyzny.

Zezwolenia na pracę sezonową

Na przestrzeni ostatnich kilkunastu miesięcy wprowadzono szereg bardzo istotnych zmian w powierzaniu pracy cudzoziemcom. Najistotniejszą, obowiązującą od 1 stycznia 2018 r., było wprowadzenie nowego rodzaju zezwolenia – **zezwolenia na pracę sezonową** – wyłącznie w sektorach działalności uznawanych za sezonowe wg wykazu w [Rozporządzeniu MRPiPS z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności \(PKD\)](#), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca – rolnictwo, ogrodnictwo, turystyka.

Od 1 stycznia 2018 r. pracodawca, który zamierza zatrudnić cudzoziemca do pracy w wybranych rodzajach działalności w zakresie **upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt**, a także **zakwaterowania i usług gastronomicznych** (w tym restauracje i ruchome placówki gastronomiczne), musi uzyskać **zezwolenie na pracę sezonową**. Zezwolenie to umożliwia

pracę obywatelom wszystkich państw trzecich, przez maksymalny okres 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

W 2018 roku do powiatowych urzędów pracy w Polsce wpłynęły 235 294 wnioski o wydanie zezwolenia na pracę sezonową, z czego do urzędów pracy województwa lubelskiego – 28 655, co stanowi 12,2% wszystkich wniosków.

Z uwagi na istnienie licznych przesłanek, które warunkują odmowę wydania zezwolenia, oraz fakt, że zezwolenie na pracę wydawane jest dopiero po zgłoszeniu przez pracodawcę przyjazdu cudzoziemca, istnieją duże rozbieżności pomiędzy liczbą złożonych wniosków, a faktycznie wydanych zezwoleń.

W województwie lubelskim, z 28 655 wniosków złożonych do powiatowych urzędów pracy, tylko 54,2% (15 528) zakończyło się wydaniem zezwolenia na pracę sezonową. Aż 98% wszystkich wydanych zezwoleń na pracę sezonową dotyczyło zatrudnienia obywateli Ukrainy.

Najwięcej wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpływa do urzędów pracy w powiatach: opolskim, puławskim, kraśnickim i biłgorajskim.

Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Jednak najbardziej uproszczoną i najszybszą formą legalnego zatrudnienia cudzoziemców przez polskiego pracodawcę nadal pozostaje zatrudnienie na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Tzw. procedura oświadczeniowa dotyczy zatrudniania przy pracach, do wykonywania których nie jest wymagane zezwolenie sezonowe, na okres do 6 miesięcy w ciągu 12 kolejnych miesięcy, obywateli 6 państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy.

W 2018 roku do ewidencji powiatowych urzędów pracy w całej Polsce zostało wpisanych łącznie 1 582 225 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, z czego liczba oświadczeń wpisanych przez urzędy woj. lubelskiego (34 229) stanowiła zaledwie 2,2% ogółu. 88,5% wszystkich oświadczeń rejestrowanych w woj. lubelskim dotyczyło powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy.

Obywatele Ukrainy zazwyczaj **redukują braki pracownicze** w **przetwórstwie przemysłowym**, a także w **sektorze budowlanym czy transporcie**. 16,7% ogólnej liczby zatrudnionych w oparciu o oświadczenia Ukraińców stanowią pracownicy tymczasowi.

W 2018 roku liczba zarejestrowanych **oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w województwie lubelskim** według podziału na obywatelstwo przedstawiała się następująco:

- ✓ Ukraina – 30 299 oświadczeń,
- ✓ Białoruś – 3 144 oświadczenia,
- ✓ Gruzja – 376 oświadczeń,
- ✓ Mołdawia – 193 oświadczenia,
- ✓ Rosja – 141 oświadczeń,
- ✓ Armenia – 76 oświadczeń.

Najwięcej oświadczeń rejestrowanych jest na terenie miasta Lublin oraz w powiatach łukowskim i bialskim – w przypadku tych powiatów najliczniejszą grupę cudzoziemców zatrudnionych w oparciu o oświadczenia stanowią Białorusini.

Ponadto pracodawcy borykający się z problemem zrekrutowania pracowników mogą w ramach obowiązujących przepisów zatrudnić cudzoziemców na podstawie zezwoleń na pracę. Wydawanie zezwoleń na zatrudnienie cudzoziemców na terytorium Polski odbywa się w trybie wydawania decyzji administracyjnych przez Wojewodę właściwego ze względu na siedzibę/miejsce działania pracodawcy i wszczynane jest na pisemny wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

System zabezpieczenia społecznego

Skalę migracji zarobkowych mieszkańców województwa lubelskiego do krajów Unii Europejskiej na przestrzeni kilkunastu ostatnich lat odzwierciedlają m.in. dane dotyczące świadczeń z tytułu bezrobocia, realizowane w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Koordynacja ta odbywa się na zasadzie sumowania okresów zatrudnienia i okresów ubezpieczenia dla uzyskania uprawnień do świadczeń z tytułu bezrobocia (dokument przenośny U1, SED U002 i U017) oraz eksportu świadczeń w trakcie poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim z zachowaniem prawa do zasiłku dla bezrobotnych przez okres od trzech do sześciu miesięcy (dokument przenośny U2i SED U008).

W ciągu 2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Lubelskiego, [wydał 3 dokumenty przenośne U2](#) dla osób wyjeżdżających z Polski w celu poszukiwania pracy, które przez okres od trzech do sześciu miesięcy będą mogły pobierać przyznany w Rzeczypospolitej Polskiej zasiłek dla osób bezrobotnych. W omawianym okresie do tutejszego urzędu [wpłynęły 533 dokumenty przenośne U2](#) dla osób, które przyjechały do Polski w celu poszukiwania pracy i transferowały do Polski swoje zasiłki z państw członkowskich UE/EOG lub Szwajcarii.

Od 01.01.2018 do 31.12.2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie [wydał 145 dokumentów U1/U002](#) potwierdzających okresy zatrudnienia, ubezpieczenia lub pracy na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobom ubiegającym się o świadczenia z tytułu bezrobocia w innych państwach członkowskich UE/EOG lub Szwajcarii. Przepisy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego umożliwiają przyznanie prawa do zasiłku bezrobotnym obywatelom Polski, którzy zamieszkują lub powracają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w krajach UE/EOG lub Szwajcarii. Decyzje w tym przedmiocie wydaje marszałek województwa, natomiast podjęcie wypłaty lub wydanie decyzji w sprawie utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych należy do zadań starosty. W ciągu 2018 roku [Marszałek Województwa Lubelskiego wydał 821 decyzji](#) w przedmiocie [przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych](#) z uwzględnieniem okresu zatrudniania w innym państwie członkowskim, z tego [302 decyzji odmownych](#) zaś [12 postępowań](#) w sprawie przyznania prawa do zasiłku [umorzono](#). W tym samym czasie do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie [wpłynęło 791 dokumentów E-301/PDU1/SED U002/SED U017](#).

Badania rynku pracy

W sytuacji, gdy regionalne rynki pracy są bardzo zróżnicowane i wciąż następują na nich zmiany bardzo trudno jest przeciwdziałać niedopasowaniu podaży i popytu na rynku pracy bez posiadania kompleksowej diagnozy rynku. Wiedza ta stanowi podstawę do określania wsparcia dla poszukujących pracy i pracodawców, tak aby było odpowiednie do potrzeb rynkowych. Wychodząc naprzeciw takim potrzebom informacyjnym Lubelskie Obserwatorium Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie przeprowadziło badania rynku pracy – [Rynek pracy – perspektywa zatrudnionych w województwie lubelskim](#)

oraz [Analiza branży hotelarsko-gastronomicznej w województwie lubelskim](#) oraz badanie zlecone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej [Barometr zawodów](#).

Wyniki realizowanych badań mogą być wykorzystywane przy podejmowaniu działań wspierających zarówno osoby, które już znajdują się na rynku pracy, jak i te, które obecnie planują swoją karierę zawodowo-edukacyjną i z wymaganiami tego rynku zmierzą się w przyszłości. Posiadanie wiedzy na temat sytuacji na regionalnym rynku pracy stanowi klucz do świadomego kształtowania ścieżki kariery, tak aby możliwe było uzyskanie satysfakcjonującego zatrudnienia.

Rynek pracy - perspektywa zatrudnionych w województwie lubelskim

To przekrojowa diagnoza sytuacji zawodowej osób pracujących na regionalnym rynku.

Wychodzi ona z założenia, że perspektywa pracujących, przy stosunkowo niskim bezrobociu, jest cenna dla wszystkich instytucji rynku pracy. Dlatego [celem badania było stworzenie obrazu rynku pracy z perspektywy pracownika w województwie lubelskim w 2018 roku](#).

Wyniki badań zatrudnionych są przydatne w określaniu aktualnego poziomu bezpieczeństwa zatrudnienia. Dotychczasowe opracowania instytucji rynku pracy nie wyjaśniały tak szczegółowo postaw osób zatrudnionych na poziomie regionu.

[Respondentami internetowego badania było 1595 osób zatrudnionych do wykonywania pracy na terenie województwa lubelskiego](#). Raport wskazał na ile wiek oraz sektor zatrudnienia (publiczny, prywatny, pozarządowy) różnicowały zadowolenie z obecnego miejsca pracy, dochód i perspektywy jego zwiększenia, możliwość awansu i negocjowania wysokości wynagrodzenia. Wyniki badania nie potwierdziły generalnej tezy o istnieniu rynku pracownika w regionie lubelskim. Praca pozwalała zwykle na zaspokojenie tylko podstawowych potrzeb życiowych, co w części wyjaśnia silną presję płacową odczuwaną przez pracodawców. Ponad ¼ respondentów zmieniała pracodawcę w ostatnich trzech latach przed badaniem i tej problematyce poświęcono oddzielny rozdział publikacji. Tak samo opiniom o zmianach na regionalnym rynku pracy: niższym bezrobociu, pojawieniu się na rynku pracy większej ilości cudzoziemców i osób w wieku emerytalnym.

[Prawie 38% badanych potwierdziło trudności z rekrutacjami innych pracowników w ich miejscu pracy. W przypadku zatrudnionych przez pracodawców prywatnych była to aż połowa, w sektorze publicznym niemal 30%](#). Uzyskano również szczegółowe odpowiedzi na pytanie o przyczyny tego zjawiska. Ponieważ uczestnicy badania reprezentowali ponad

dwadzieścia branż gospodarki każdy zbiór odpowiedzi na pytania jest wiarygodny i może być punktem wyjścia kolejnych badań, analiz, dokumentów i działań strategicznych wobec osób tworzących faktycznie rynek zatrudnionych – na nich w rzeczywistości opiera się rozwój gospodarczy i instytucjonalny państwa.

Analiza branży hotelarsko-gastronomicznej w województwie lubelskim

Badanie przygotowano według metodyki już stosowanej w Wydziale Badań i Analiz w 2016 i 2017 r. w badaniach zleconych: [Analiza branży transport w województwie lubelskim](#), [Analiza branży budowlanej w województwie lubelskim](#), [Analiza branży przetwórstwa spożywczego w województwie lubelskim](#). Uzyskano wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania branży hotelarsko-gastronomicznej w powiązaniu z rynkiem pracy, zidentyfikowano kluczowe problemy, cechy zatrudnienia oraz szanse rozwojowe. Branża hotelarsko-gastronomiczna oznaczała przedsiębiorstwa prowadzące działalność w Sekcji I – DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI, zgodnie z PKD 2017. Branża jest istotna dla rynku pracy i rozwoju województwa. Wiele z nowo powstających tu obiektów przeznaczonych na taką działalność należy do zagranicznych inwestorów, co wskazuje na potencjał rozwojowy branży, a co za tym idzie powstawanie nowych miejsc pracy. Jednocześnie badania prowadzone przez WUP w Lublinie wskazują, że jest to branża z sezonowością zatrudnień i dużym udziałem cudzoziemców w rekrutacjach.

[Za główny cel badania przyjęto charakterystykę branży hotelarsko-gastronomicznej w województwie lubelskim z perspektywy rynku pracy](#). Do szczegółowo opracowanych zagadnień należą: oferta kształcenia do pracy w branży, struktura zawodów branżowych i formy zatrudnienia, poziom płac, trwałość miejsc pracy, potencjał zatrudnieniowy przedsiębiorstw, prognoza sytuacji w branży, kwalifikacje i kompetencje pracowników, fluktuacje zatrudnienia, problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników.

Badania przeprowadzono od stycznia do maja 2018 r. Były to analiza desk-research, CATI (wywiad telefoniczny), FGI (zogniskowany wywiad grupowy). Telefoniczne badanie ilościowe zrealizowano z przedstawicielami 189 firm prowadzących działalność w branży. Badanie jakościowe oparto o wywiady grupowe z 6 pracownikami i 6 pracodawcami. Do analizy danych zastanych wykorzystano publikacje eksperckie, raporty i analizy, dane GUS.

Z badania wynika, że statystycznie wyższe zarobki występowały w firmach średniej wielkości niż w mniejszych, w gastronomii niż w hotelarstwie oraz wśród kadry kierowniczej. [Raport z badania wskazuje również na pożądane kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie na wszystkich kluczowych stanowiskach](#). Zatrudnienie w ciągu roku wzrastało dwa razy częściej w zakwaterowaniu niż w gastronomii. Więksi pracodawcy znacznie częściej niż mali uzależniali potencjał zatrudnieniowy od własnej strategii niż od czynników zewnętrznych. Jedno z pytań badawczych dotyczyło występowania szarej strefy w branży.

Materiał może być pomocny w układaniu scenariuszów zajęć doradztwa zawodowego w szkołach, stanowić wsparcie dla procesu edukacji branżowej, technicznej. Mogą wykorzystać go zainteresowani kształceniem lub pracą w branży.

Barometr zawodów

W II połowie 2018 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie przeprowadził w skali wojewódzkiej czwartą edycję badania [Barometr zawodów](#). Było ono realizowane na terenie całego kraju na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

[Barometr zawodów](#) stanowi krótkookresową prognozę, wypracowaną przez ekspertów regionalnego rynku pracy, dotyczącą zapotrzebowania na pracowników w roku 2019. W ramach badania w województwie lubelskim zorganizowanych zostało 21 paneli eksperckich (po jednym dla każdego powiatowego urzędu pracy). W spotkaniach we wrześniu i październiku 2018 r. udział wzięło łącznie 124 pracowników urzędów pracy oraz 2 przedstawiciele prywatnych agencji zatrudnienia (przedstawiciele firm Randstad oraz Consultor wzięli udział w panelu, podczas którego oceniano zapotrzebowanie na pracowników w Lublinie).

Odpowiedzi uczestników badania pozwoliły na zaklasyfikowanie zawodów do jednej z trzech kategorii:

- ✓ [zawody deficytowe](#) to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy).
- ✓ [zawody zrównoważone](#) to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców.

- ✓ **zawody nadwyżkowe**, w których liczba wolnych miejsc jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie).

Dzięki temu powstały zestawienia, osobno dla każdego powiatu oraz dla całego regionu, prezentujące sytuację poszczególnych zawodów na rynku pracy województwa lubelskiego.

Tabela 3. Zawody najczęściej uznawane za nadwyżkowe w woj. lubelskim

Nazwa zawodu	Liczba powiatów, w których zawód jest w równowadze
ekonomiści	22
specjaliści technologii żywności i żywienia	21
pedagodzy	20
specjaliści administracji publicznej	19
filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	19
pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	16
specjaliści rolnictwa i leśnictwa	15
technicy informatycy	15
socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych	14

Tabela 4. Zawody najczęściej uznawane za deficytowe w woj. lubelskim

Nazwa zawodu	Liczba powiatów, w których zawód jest deficytowy
kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	24
kierowcy autobusów	23
piekarze	21
pielęgniarki i położne	20
operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	20
spawacze	19
pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	18
fizjoterapeuci i masażyści	17
samodzielni księgowi	17

Dodatkowo eksperci w trakcie paneli prognozowali czy w roku 2019 w jakiś sposób zapotrzebowanie na pracowników w poszczególnych zawodach może zmienić się (rosnąć, maleć) czy pozostanie bez zmian. W zdecydowanej większości przypadków pracownicy twierdzili, że utrzyma się ono na stałym poziomie. Spośród wszystkich ocen 3,1% wskazywało

na możliwość wzrostu zapotrzebowania na dany zawód w roku 2019. Respondenci w zasadzie nie wskazywali możliwości spadku zapotrzebowania na pracowników w jakimkolwiek zawodzie (spośród wszystkich ocen tylko 0,05% dotyczyło możliwego spadku).

Zawody, w których **w największej liczbie powiatów wskazywano na wzrost zapotrzebowania na pracowników:**

- ✓ pielęgniarki i położne – w 10 powiatach,
- ✓ samodzielni księgowi – w 7 powiatach,
- ✓ sprzedawcy i kasjerzy – w 6 powiatach,
- ✓ operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych – w 5 powiatach,
- ✓ nauczyciele praktycznej nauki zawodu – w 4 powiatach,
- ✓ nauczyciele przedszkoli – w 4 powiatach,
- ✓ pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy – w 4 powiatach,
- ✓ pracownicy ds. budownictwa drogowego – w 4 powiatach.

Wyniki badania pokazują, w których zawodach znalezienie pracy jest trudne, w których można spodziewać się zwiększonego zapotrzebowania na pracowników oraz jak jest ono zróżnicowane na terenie województwa lubelskiego. Osobom planującym swoją karierę zawodową wiedza ta może pomóc wybrać kierunek kształcenia, który da im największe szanse na znalezienie pracy. Bezrobotnym może pokazać w jakich powiatach istnieje popyt na pracowników w posiadanym przez nich zawodzie oraz zachęcić do mobilności przestrzennej i zawodowej. Obie te grupy mogą także wykorzystać informacje z badania wybierając dodatkowe aktywności, zdobywając pożądane na rynku pracy kwalifikacje i kompetencje. Odbiorcami wyników badania są także instytucje rynku pracy kształtujące ofertę edukacyjną, szkoleniową i doradczą.

Raporty z przeprowadzonych w 2018 roku badań dostępne są na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie:

[WUP w Lublinie](#)

2. Poradnictwo zawodowe

Dzisiejszy rynek pracy oraz szybkie zmiany gospodarcze stawiają osobom poszukującym pracy bardzo wysokie wymagania, którym coraz trudniej sprostać. Jednocześnie konkurencja na rynku jest tak duża, że samo doświadczenie i wykształcenie to za mało. Osoby pozostające bez zatrudnienia w celu zwiększenia swoich szans, powinny umieć pokazać siebie przyszłemu pracodawcy, wyróżnić się spośród innych. Dlatego też, tak bardzo ważną rolę we współczesnym świecie odgrywa poradnictwo zawodowe. Usługa ta kierowana jest do osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (bezrobotnych i poszukujących pracy), pracodawców, a także osób pracujących i dorosłych uczących się.

W ramach **indywidualnego poradnictwa zawodowego** doradca zawodowy wykorzystuje różne metody i techniki służące motywowaniu klienta do aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów. Podstawową metodą pracy doradców zawodowych jest rozmowa doradcza. W 2018 roku z indywidualnych usług poradnictwa zawodowego w zakresie rozwiązywania problemów zawodowych skorzystały ogółem **2074 osoby**.

W procesie poradnictwa zawodowego wykorzystywane są również **testy psychologiczne** oraz inne **narzędzia służące do badania zainteresowań zawodowych**. Analiza preferencji i predyspozycji zawodowych daje klientom możliwość dokonywania racjonalnych wyborów zawodowych związanych z przyszłą pracą lub rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej. W 2018 roku z **badania testowych** w celu określenia swoich zainteresowań i predyspozycji zawodowych skorzystało **1007 osób**.

Podczas **poradnictwa grupowego** uczestnicy zajęć mają możliwość dokonania adekwatnej oceny siebie, określenia przyczyn problemów zawodowych, rozwijania umiejętności podejmowania decyzji zawodowych oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Tematyka zajęć obejmowała zagadnienia dotyczące: planowania kariery zawodowej, analizy rynku pracy, metod aktywnego poszukiwania pracy, wykorzystania komputera i internetu w

poszukiwaniu zatrudnienia, sporządzania profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacji, komunikacji interpersonalnej, asertywności, kompetencji miękkich, kreatywności i motywacji, radzenia sobie ze stresem oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. W 2018 roku dla **1784 osób** zorganizowano zajęcia poradnictwa grupowego.

Z **zasobów informacji zawodowej**, które wspomagają proces podejmowania decyzji zawodowych, można korzystać w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Lublinie oraz Filiach w Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu, w formie indywidualnej i grupowej. W 2018 roku odnotowano **8568 indywidualnych informacji udzielonych** klientom Centrum. Dla **4138 osób** zorganizowano **informacyjne zajęcia grupowe** o usługach urzędów pracy, możliwościach rozwoju zawodowego, sytuacji na rynku pracy, projektach unijnych, sposobach poszukiwania pracy, szansach zatrudnienia w kraju i za granicą oraz rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej.

Specjalistyczna działalność Centrum polega głównie na wspomaganie powiatowych urzędów pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego. Realizuje także działania o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy mające na celu ujednoczenie pracy doradców zawodowych. Ponadto świadczy usługi w zakresie planowania kariery zawodowej, w tym usług poradnictwa na odległość z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych. Pracownicy Centrum przeprowadzają również badania kompetencji i preferencji zawodowych za pomocą nowoczesnych narzędzi oraz biorą udział w targach, konferencjach i organizują działania w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, a także współpracują z instytucjami rynku pracy i edukacji.

Agencje zatrudnienia

Polskie prawodawstwo dopuszcza obsługę rynku pracy nie tylko przez publiczne służby zatrudnienia, ale również przez inne instytucje rynku pracy, w tym przez agencje zatrudnienia. Agencje zatrudnienia są podmiotami wpisanymi do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (**Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia**), świadczącymi usługi w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego oraz pracy tymczasowej. Działalność agencji zatrudnienia jest działalnością regulowaną, w

rozumieniu przepisów [ustawy](#) z dnia 6 marca 2018 roku [Prawo przedsiębiorców](#) i do jej prowadzenia wymagany jest wpis do ww. rejestru. W latach 2003 – 2005 Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia (KRAZ) prowadziło Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Od 2005 roku Rejestr ten prowadzą wojewódzkie urzędy pracy. Liczba zarejestrowanych agencji w rejestrze z roku na rok sukcesywnie rośnie. W dniu 31 grudnia 2018 roku rejestr zawierał 290 agencji zatrudnienia w województwie lubelskim, w 2003 roku były to tylko 3 agencje zatrudnienia. W ciągu 2018 roku [zarejestrowano 98 agencji zatrudnienia](#) – o 5 więcej niż w 2017 roku (w tym [29% agencji prowadzonych](#) jest przez [obywateli Ukrainy](#)). W 2018 roku przeprowadzonych zostało [19 kontroli agencji zatrudnienia](#) w zakresie spełniania warunków wymaganych do wykonywania działalności. Rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia jest jawny i ogólnie dostępny na stronie internetowej: stor.praca.gov.pl.

Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS)

[Rejestr Instytucji Szkoleniowych \(RIS\)](#) to jedno z narzędzi rynku pracy mających wpływ na upowszechnienie, zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług szkoleniowych. RIS powstał w 2004 roku na mocy przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 1265 i 1149 z późn. zm.). W myśl tych przepisów, każda instytucja szkoleniowa zainteresowana prowadzeniem szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z wykorzystaniem środków publicznych jest zobowiązana posiadać wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych. Ewidencję instytucji szkoleniowych prowadzą wojewódzkie urzędy pracy właściwe ze względu na miejsce położenia siedziby podmiotu oferującego usługi szkoleniowe. Dostępność i jawność RIS oraz jego ogólnokrajowy zasięg umożliwiają wyszukanie i porównanie ofert, co ułatwia wybór programów i form szkolenia najbardziej odpowiadających potrzebom szkoleniowym danej osoby. Tematyka prezentowanych przez instytucje szkoleniowe ofert z roku na rok staje się coraz bardziej zróżnicowana. Związane jest to ze zmieniającymi się potrzebami rynku pracy – tak krajowego jak i unijnego w zakresie posiadanych kwalifikacji. Wielofunkcyjność aplikacji RIS pozwala na uzyskanie obszernej informacji na temat konkretnej instytucji szkoleniowej i jej oferty szkoleniowej. W województwie lubelskim, w latach 2005-2017, można zaobserwować dynamikę wzrostu wpisów do RIS. W dniu 31 grudnia 2018 r. rejestr zawierał 665 instytucji wobec 625 w 2017 roku.

Dostęp do RIS on-line: portal STOR – System Teleinformatyczny Obsługi Rejestrów stor.praca.gov.pl; strona internetowa WUP w Lublinie [WUP w Lublinie](http://WUP.w.lublinie).

3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

Analizując sytuację na wojewódzkim rynku pracy nie można pominąć środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Pomoc finansowa oferowana ze środków Unii Europejskiej była, jest i będzie jednym z ważniejszych, o ile nie najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na szybszy rozwój województwa lubelskiego - w sensie gospodarczym, inwestycyjnym, edukacyjnym i społecznym. Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie od lat programuje i wykonuje zadania współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Na podstawie porozumienia z 8 czerwca 2015 roku w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach: Osi Priorytetowej 9 Rynek pracy oraz Osi Priorytetowej 11 Włączenie społeczne. Realizowane przez IP zadania wynikające z ww. Porozumienia to m.in. prowadzenie naboru i oceny wniosków o dofinansowanie, obsługa procedury odwoławczej zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu, rozliczanie projektów, zlecanie płatności, prowadzenie kontroli projektów.

- ✓ **Działanie 9.1 „Aktywizacja zawodowa”**. Celem działania jest wsparcie poprzez skuteczną aktywizację zawodową. Przedsięwzięcia będą się koncentrować na wsparciu grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach w celu aktywizacji zawodowej ułatwiającej im wejście lub powrót na rynek pracy. Osoby te wymagają szczególnego wsparcia z uwagi na okres bierności zawodowej, brak lub dezaktualizację posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego czy też gorszą sytuację zatrudnieniową. Ze względu na wysoki poziom ukrytego bezrobocia, w tym głównie na obszarach wiejskich, w ramach Działania została zaplanowana reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa w celu podejmowania przez nich zatrudnienia poza rolnictwem. Pomoc ukierunkowana na

wsparcie osób zatrudnionych przyczyni się do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Dzięki interwencji nastąpi zwiększenie zasobów wykwalifikowanych pracowników w regionie. Ponadto interwencja będzie miała bezpośredni wpływ na zwiększenie mobilności zawodowej odbiorców wsparcia, w tym w wymiarze geograficznym. O dofinansowanie w ramach tego Działania mogą ubiegać się m.in. jednostki samorządów, urzędy pracy, organizacje pozarządowe, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową, pracodawcy. Środki te mogą zostać przeznaczone na poradnictwo, pośrednictwo pracy, staże, szkolenia, dofinansowanie kosztów wynagrodzeń, doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy, wspieranie mobilności zawodowej. Wsparcie skierowane jest do osób w wieku 30 lat i więcej, bezrobotnych oraz biernych zawodowo, z terenu woj. lubelskiego, należące co najmniej do jednej z następujących grup:

- ✓ osoby w wieku 50 lat i więcej;
- ✓ kobiety;
- ✓ osoby z niepełnosprawnościami;
- ✓ osoby długotrwale bezrobotne;
- ✓ osoby o niskich kwalifikacjach;
- ✓ osoby bezrobotne nie należące do grup wskazanych powyżej.

W 2018 roku w ramach Działania 9.1 ogłoszono jeden nabór o nr [RPLU.09.01.00-IP.02-06-001/18](#) w zakresie, którego przewidziane wsparcie mogło być udzielone wyłącznie w ramach działań sieci EURES w zakresie realizacji ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno-gospodarczych regionu. Wnioskodawcą może być wyłącznie podmiot uprawniony do prowadzenia na terenie Polski pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, tj.:

- ✓ powiatowe urzędy pracy;
- ✓ podmioty akredytowane do prowadzenia na terenie Polski pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES;

✓ Ochotnicze Hufce Pracy.

Alokacja przeznaczona na konkurs wynosiła ogółem 4 073 790,00 PLN, w tym wkład UE 3 644 970,00 PLN. Natomiast nabór wniosków zakończył się 28.12.2018 roku. W odpowiedzi na ogłoszony nabór nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie projektu. Ponadto kontynuowano procedurę podpisywania umów w ramach konkursu RPLU.09.01.00-IP.02-06-001/16, zawarto 11 umów na wartość ogółem 13 186 318,21 PLN, w tym wkład UE wynosił 11 208 370,46 PLN.

Do końca roku 2018 łącznie w ramach konkursu podpisano 46 umów na kwotę ogółem 60 560 876,16 PLN, w tym wkład UE wynosił 51 476 744,61 PLN.

✓ Działanie 9.2 „AKTYWIZACJA ZAWODOWA-PROJEKTY PUP” realizowane przez powiatowe urzędy pracy województwa lubelskiego. Działanie ma na celu wsparcie osób bezrobotnych, tj. ich skuteczną aktywizację zawodową. Przedsięwzięcia będą się koncentrować na wsparciu grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób starszych od 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzkwalifikowanych w celu aktywizacji zawodowej ułatwiającej im wejście lub powrót na rynek pracy.

W ramach Działania 9.2 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP w 2018 roku ogłoszono dwa nabory pozakonkursowe:

- RPLU.09.02.00-IP.02-06-NB1/18, kwota alokacji wynosiła 41 366 846,00 PLN, w tym wkład UE wynosił 35 161 819,00 PLN. W odpowiedzi na ogłoszony nabór wpłynęło 21 wniosków o dofinansowanie projektu o wartości ogółem 41 278 573,78 PLN, w tym wkład UE wynosił 35 086 787,68 PLN. Wszystkie wnioski zostały ocenione pozytywnie. Ostatecznie podpisano 21 umów na kwotę ogółem 41 748 751,37 PLN, w tym wkład UE 35 486 438,56 PLN.

- RPLU.09.02.00-IP.02-06-NB2/18, kwota alokacji wynosiła 45 992 188,57 PLN, w tym wkład UE 39 093 360,28 PLN. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 21 wniosków o dofinansowanie projektu o wartości ogółem 45 450 280,11 PLN, w tym wkład UE wynosił 38 632 738,09 PLN. Do dnia 31.12.2018 roku trwała procedura weryfikacji i oceny wniosków.

✓ **Działanie 9.5 „AKTYWIZACJA ZAWODOWA W RAMACH ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH LUBELSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO”**. O

wsparcie w ramach Działania mogą ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w szczególności urzędy pracy; osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy, niepubliczne agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego oraz pracodawcy i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów. Działanie ma na celu zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy oraz poprawę szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa poprzez programy aktywizacji zawodowej.

W 2018 roku w ramach Działania 9.5 nie były zaplanowane konkursy. W związku z brakiem potrzeby realizacji projektów w ramach Działania 9.5 Aktywizacja zawodowa w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego odstąpiono od ogłaszania naborów w ramach ww. Działania.

✓ **Działanie 11.1 „Aktywne Włączenie”**. Celem Działania jest zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym w regionie. W ramach Działania będą realizowane przedsięwzięcia na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz integracji społecznej osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej. Wdrożenie standardów oraz wykorzystanie nowych rozwiązań w zakresie aktywnej integracji przyczyni się do podniesienia jakości, skuteczności i efektywności działań instytucji pomocy i integracji na rzecz włączenia społecznego. O wsparcie mogą się ubiegać m.in. instytucje rynku pracy, wspierania rodziny, pomocy i integracji społecznej, organizacje pozarządowe, jednostki samorządów. Środki mogą zostać przeznaczone m.in. na: integrację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością, programy

wychodzenia z bezdomności, aktywizację społeczną i zawodową młodzieży z domów dziecka i zakładów poprawczych, usamodzielnianie wychowanków domów dziecka, kompleksowe programy reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej realizowane przez zakłady Aktywizacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, Program Aktywizacja i Integracja.

W 2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie ogłosił 3 konkursy w ramach Działania 11.1 RPO WL.

Na konkurs zamknięty nr RPLU.11.01.00-IP.02-06-001/18 zaplanowano alokację na poziomie wkład UE 48 909 820,00 PLN. W ramach konkursu potencjalni wnioskodawcy mogli składać wnioski, w których zaplanowali działania dla osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, doświadczających złożonych problemów powodujących ubóstwo i wykluczenie społeczne, które w pierwszej kolejności wymagają kompleksowego wsparcia z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, głównie dla osób pozostających bez zatrudnienia (w tym długotrwale), osób młodych, osób o niskich kwalifikacjach oraz osób bez doświadczenia zawodowego.

W ramach konkursu Wnioskodawcami mogły być wyłącznie Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie/Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie z terenu województwa lubelskiego.

Na konkurs wpłynęło 14 wniosków na kwotę ogółem 21 618 443,03 PLN, w tym wkład UE wynosił 18 375 676,59 PLN. Do oceny formalno-merytorycznej przekazano 12 wniosków. Wszystkie wnioski zostały ocenione pozytywnie. Do 31.12.2018 r. podpisano 9 umów na kwotę ogółem 12 246 462,07 PLN, w tym wkład UE wynosił 10 409 492,69 PLN. W 2019 roku będzie kontynuowana procedura podpisywania umów

Na konkurs zamknięty nr RPLU.11.01.00-IP.02-06-002/18 zaplanowano alokację na poziomie wkład UE 147 511 800,00 PLN. W ramach konkursu Wnioskodawcami mogły być jednostki pomocy społecznej (ośrodek pomocy społecznej/miejski ośrodek pomocy rodzinie) z terenu województwa lubelskiego lub organizacja pozarządowa wyłącznie w partnerstwie z jednostką pomocy społecznej (ośrodek pomocy społecznej/miejski ośrodek pomocy rodzinie) z terenu województwa lubelskiego.

Na konkurs wpłynęło 35 wniosków na kwotę ogółem 39 808 334,78 PLN, w tym wkład UE wynosił 33 810 373,16 PLN. Do 31.12.2018 r. podpisano 2 umowy na kwotę ogółem

500 867,70 PLN, w tym wkład UE wynosił 425 737,54 PLN. W 2019 roku będzie kontynuowana procedura naboru, oceny i podpisywania umów.

Ponadto 20.12.2018 r. ogłoszono nabór w ramach konkursu zamkniętego nr RPLU.11.01.00-IP.02-06-001/19. Alokacja zaplanowana na ten konkurs wynosiła wkład UE 9 441 520,00 PLN.

W 2018 roku trwała ocena oraz procedura podpisywania umów w ramach konkursów ogłoszonych w 2017 roku (RPLU.11.01.00-IP.02-06-001/17, RPLU.11.01.00-IP.02-06-002/17, RPLU.11.01.00-IP.02-06-003/17, RPLU.11.01.00-IP.02-06-004/17 oraz RPLU.11.01.00-IP.02-06-005/17). W ramach ww. konkursów Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w 2018 roku podpisał łącznie 108 umów na łączną kwotę ogółem 163 695 834,39 PLN, w tym wkład UE wyniósł 139 141 459,01 PLN.

- ✓ Działanie 11.4 „Aktywne Włączenie W Ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Działanie skierowane jest do m.in. instytucji rynku pracy, instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, podmiotów reintegracyjnych, organizacji pozarządowych działających w obszarze rynku pracy/pomocy i integracji społecznej, jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, w tym jednostek pomocy społecznej. Wsparcie może zostać przeznaczone na m.in. Programy na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową i/lub kompleksowe programy reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej realizowane głównie przez Zakłady Aktywizacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, w tym m.in. rozwój i upowszechnianie zatrudnienia wspieranego oraz prac społecznie użytecznych. Wsparcie kierowane jest do osób pozostających bez zatrudnienia, z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży wykluczonej społecznie, osób bezdomnych.

W 2018 roku trwała ocena oraz procedura podpisywania umów w ramach konkursu RPLU.11.04.00-IP.02-06-001/17. Do 31.12.2018 r. podpisano 3 umowy na kwotę ogółem 3 710 159,30 PLN, w tym wkład UE wynosił 3 153 613,40 PLN. W 2019 roku będzie kontynuowana procedura podpisywania umów – na skutek zwiększenia alokacji w konkursie.

Wszystkie realizowane działania odbywały się przy dużym udziale **mobilnego punktu doradczego**, działającego w strukturach Wojewódzkiego Urzędu Pracy. W ramach pracy punktu w 2018 r. **odbyło się 107 spotkań** z potencjalnymi wnioskodawcami OPS/MOPR, w których wzięło **udział 579 osób**. Ponadto pracownicy mobilnego punktu doradczego konsultowali wnioski o dofinansowanie zarówno pod względem zgodności z obowiązującymi wytycznymi oraz poprawnego zapisu w funkcjonującym systemie informatycznym. Dzięki zaangażowanym środkom z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 objęto wsparciem **ponad 28 000 osób**.

Szczegółowe dane dotyczące stanu wdrażania RPO WL zamieszczone zostały poniżej:

Tabela 5. Stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego

Działanie	Ilość naborów / konkursów	Liczba wszystkich złożonych wniosków	Złożone wnioski-kwota ogółem (PLN)	Złożone wnioski-kwota wkładu UE (PLN)	Liczba podpisanych umów	Umowy-kwota ogółem (PLN)	Umowy-wkład UE (PLN)	Liczba osób objętych wsparciem w programie
9.1	3	422	531 068 138,41	451 407 917,65	85	108 988 513,05	92 640 235,95	6 780
9.2	5	105	205 021 449,63	174 268 232,15	84	157 762 919,35	134 098 481,25	
11.1	11	578	7 902 79 8 874,00	672 277 274,22	217	308 669 410,61	262 368 998,57	
11.4	1	19	23 293 868,86	19 799 788,50	3	3 710 159,30	3 153 635,40	

4. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji [Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020](#) zawartego 13 stycznia 2015 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w okresie programowania 2014-2020 pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach Osi Priorytetowej I [Osoby młode na rynku pracy](#) Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (IP PO WER) realizując w województwie lubelskim zadania w zakresie: [Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe](#) oraz [Działania 1.2. Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe](#).

Wydział Realizacji PO WER w 2018 roku kontynuował realizację ww. działań. Realizacja tych działań przyczyniła się w znaczącym stopniu do poprawy sytuacji na regionalnym rynku pracy osób młodych (w wieku 15-29 lat) pozostających bez pracy, nie uczestniczących w kształceniu, czy szkoleniu (tzw. młodzież NEET) poprzez aktywizację zawodowo-edukacyjną, zawierającą instrumenty i usługi rynku pracy, np.:

- ✓ pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (oferty pracy, doradztwo zawodowe),
- ✓ podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy (kursy, szkolenia),
- ✓ pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego: staże i praktyki zawodowe,
- ✓ mobilność zawodowa (zmiana miejsca zamieszkania, w celu podjęcia pracy w innym mieście, mobilność zawodowa w ramach sieci EURES),
- ✓ pomoc osobom z niepełnosprawnościami w zmniejszaniu barier, jakie napotykają w zakresie zdobycia i utrzymania zatrudnienia,
- ✓ pomoc oraz wsparcie w zakładaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej.

Poddziałanie 1.1.1

W 2018 roku kwota przeznaczona na dofinansowanie realizacji projektów pozakonkursowych (PUP) wyniosła **79 879 124,64 zł** (okres realizacji projektów od 01.07.2018 r. – 31.12.2019 r.). Podpisano **21 umów** o dofinansowanie projektów pozakonkursowych (PUP). Projekty są w trakcie realizacji.

Poddziałanie 1.1.2

W 2018 roku trwała realizacja projektów pozakonkursowych (PUP), których umowy o dofinansowanie zostały zawarte w 2017 roku. Podpisano **wówczas 21 umów** o dofinansowanie projektów pozakonkursowych (PUP) na wyższą niż pierwotnie zakładano kwotę, tj. **97 533 794,74 zł**, z uwagi na zwiększenie alokacji o **16 422 471,08 zł** (okres realizacji projektów 01.01.2017 r. – 31.07.2018 r.).

Poddziałanie 1.2.1

W 2018 roku w ramach Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy” Poddziałanie 1.2.1 „Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego” w trakcie realizacji nadal **było 28 projektów konkursowych. 27 projektów zakończyło** realizację w 2018 r., (część projektów została rozliczona, a kilka jest na etapie końcowego rozliczania), 1 z projektów realizowany będzie jeszcze w okresie do 28.02.2019 r. W 2018 r. nie został ogłoszony konkurs oraz nie zostały podpisane żadne nowe umowy o dofinansowanie projektu w ramach Poddziałania 1.2.1.

Do końca 2018 roku osiągnięto następujące efekty wdrażania działań PO WER:

- ✓ liczba osób **bezrobotnych/biernych zawodowo objętych wsparciem** w programie – **33 861 osób**,
- ✓ liczba osób **poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem** w programie – **1 445 osób**,
- ✓ ze **szkoleń** skorzystało – **6 756 osób**,
- ✓ ze **staży** skorzystało – **25 177 osób**,
- ✓ z dotacji na rozpoczęcie własnej **działalności gospodarczej** skorzystało – **2 771 osób**,
- ✓ z pozostałych form wsparcia (**bon na zasiedlenie, prace interwencyjne**) skorzystały – **2 034 osoby**,
- ✓ liczba osób, które uzyskały zatrudnienie łącznie – **18 169 osób (53,66%)**.

Tabela 6. Stan wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Działanie	Poddziałanie	Ilość naborów/konkursów	Liczba wszystkich złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Wartość podpisanych umów (dofinansowanie PLN)	Ilość osób objętych wsparciem w programie
1.1	Poddziałanie 1.1.1 Europejski Fundusz Społeczny (EFS)	1 (nabór pozakonkursowy PUP)	21	21	79 861 124,64	6 416
	Poddziałanie 1.1.2 Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI)	3 (nabory pozakonkursowe PUP)	63	63	223 971 088,41	22 452
1.2	Poddziałanie 1.2.2 Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI)	2 (nabory konkursowe)	281	22	30 804 608,47	2 524
	Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego		140	25	31 164 226,12	2 469

5. Fundusz Pracy

Fundusz Pracy jako państwowy fundusz celowy stanowi podstawowe źródło finansowania przedsięwzięć rynku pracy w Polsce, a tym samym finansowe narzędzie realizacji zadań instytucji rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz łagodzenia skutków bezrobocia. Plan wydatków Funduszu Pracy każdego roku zostaje ujęty w tzw. Planie Finansowym Funduszu Pracy stanowiącym integralną część ustawy budżetowej. Podział środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych odbywa się zgodnie z zarządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 roku w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz.U. z 2014 r., poz. 1294).

Rokrocznie Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie dokonuje podziału środków z Funduszu Pracy między powiatowe urzędy pracy. W grudniu 2016 roku uwzględnił w tym procesie kierunki i priorytety określone w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych w 2018 roku.

W 2018 roku województwu lubelskiemu przyznane zostały środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w wysokości 15 424,6 tys. zł. W wielkości tej ujęto kwotę 100 552,7 tys. zł, przeznaczoną na finansowanie programów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach priorytetów inwestycyjnych:

- ✓ 8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020: 41 366,8 tys. zł,
- ✓ 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk zmarginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 – 59 185,9 tys. zł.

Pozostałą część przedmiotowych środków, tj.: 57 871,9 tys. zł stanowiły środki przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, przy czym w tej kwocie zostały uwzględnione 3 programy regionalne (Drogi-mosty-rzeki II, Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w woj. lubelskim, Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku 30-/50+) realizowane przez 20 samorządów powiatowych województwa lubelskiego, na łączną kwotę 7 756,7 tys. zł.

Natomiast na fakultatywne zadania realizowane przez samorzady powiatowe, w tym m.in. opracowywanie i rozpowszechnianie informacji zawodowych oraz wyposażenie w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy, koszty związane z organizowaniem partnerstwa lokalnego na rzecz rynku pracy, została przyznana kwota 12 737,4 tys. zł.

Środki Funduszu Pracy zostały również przyznane na zadania, które realizowane są przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, w tym m.in. badania, opracowywanie programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy, a także wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców, w kwocie 601,4 tys. zł. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w 2018 roku na poszczególne samorzady powiatowe województwa lubelskiego przedstawione zostały w tabeli nr 7.

Tabela 7. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy w 2018 roku na poszczególne samorządy powiatowe województwa lubelskiego

ROZDYSPONOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY W 2018 ROKU W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM – stan na dzień 10.12.2018 r. (zgodnie z informacją finansową przesłaną przez MRPIPS) – w tys. zł.																							
Jednostka	Środki Funduszu Pracy -aktywne	Programy EFS – RPO 8i	Programy EFS - PO WER 8ii	Razem aktywne formy	REZERWA MINISTRA												ŚRODKI FAKULTATYWNE			AKTYWNE Razem (algorytm+rezerwa)	RZAEM (aktywne+fakultatywne)		
					Programy regionalne	Dłużnicy alimentacyjni	45 plus	Regiony wysokiego	Bezrobotni rodzice/opiek	Bezrobotni niepełnospra	Powracający z zagranicy	Zamieszkujący na wsi	Programy wynikające z	Długotrwałe bezrobotni	Inne wynikające z	Aktywizacja bezrobotnych	Razem rezerwa	Środki fakultatywne	Inne środki fakultatywne			Razem środki fakultatywne	
Biała Podlaska**	4741,4	3627,9	5189,3	13558,6												31,3		31,3	1144,0		1144,0	13589,9	14733,9
Biłgoraj**	2055,3	1365,1	1963,2	5383,6	661,1		70,6		165,0			523,6	200,0	316,7	36,3	100,0	2073,3	398,7	87,9	486,6	7456,9	7943,5	
Chełm	4299,9	3549,3	5062,7	12911,9			860,2	946,9				742,0		716,5	23,4		3289,0	1076,9		1076,9	16200,9	17277,8	
Hrubieszów**	3030,3	2130,4	3043,5	8204,2	391,1		880,8	218,2,5				720,8		720,6	23,1		4918,9	585,5	13,0	598,5	13123,1	13721,6	
Janów Lubelski**	1848,3	1162,4	1672,9	4683,6	387,8		367,8					541,2		616,7	15,6		1929,1	380,9	13,0	393,9	6612,7	7006,6	
Krasnystaw	2522,8	1754,0	2499,0	6775,8	465,4		357,7	625,8						925,4	23,1		2397,4	533,7		533,7	9173,2	9706,9	
Kraśnik**	3151,3	2266,9	3207,1	8625,3	646,6		307,8	742,7				766,8		419,4	104,7		2988,0	736,2	13,0	749,2	11613,3	12362,5	
Lubartów*	3200,1	2242,1	3223,9	8666,1	26,7		96,9					779,6		100,8			1004,0	541,0		541,0	9670,1	10211,1	
MUP Lublin**	6377,4	4988,8	7111,4	18477,6	244,1		544,0							809,9	13,3		1611,3	1276,5	100,0	1376,5	20088,9	21465,4	
PUP Lublin**	316,4	2283,4	3277,4	8727,2	356,4					108,7		1876,5		686,0	36,0		3063,6	657,3	20,0	677,3	11790,8	12468,1	
Łączna**	1286,6	794,2	1144,7	3225,5								319,0		46,2	15,5		380,7	293,9	14,4	308,3	3606,2	3914,5	
Łuków**	1853,4	1199,6	1703,3	4756,3	62,7		131,9					245,6	215,7	180,6	31,2		867,7	395,7	13,0	408,7	5624,0	6032,7	

ROZDYSPONOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY W 2018 ROKU W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM – stan na dzień 10.12.2018 r. (zgodnie z informacją finansową przesłaną przez MRPIPS) – w tys. zł.

Opole Lubelskie* *	2025,8	1344,4	1941,8	5312,0	850,0			1694,1				764,2		326,0	23,1		3657,4	438,6		438,6	8969,4	9408,0
Parczew**	1186,8	649,5	932,7	2769,0	205,3		73,0					44,5		84,0	15,8		422,6	296,9	9,5	306,4	3191,6	3498,0
Puławy**	2189,1	1476,8	2117,6	5783,5	360,6							490,0		322,2	24,0		1196,8	505,5		505,5	6980,3	7485,8
Radzyń Podlaski**	1467,0	1096,2	1562,3	4125,5	27,2							691,6		62,8	26,6		808,2	381,7	20,0	401,7	4933,7	5335,4
Ryki**	1708,0	1079,7	1546,9	4334,6	96,5		139,1	252,0				252,0		142,0			881,6	396,7		396,7	5216,2	5612,9
Świdnik**	2204,1	1489,2	2105,3	5798,6	134,3		150,0					530,0	132,0	150,0	17,4		1113,7	518,4	14,4	532,8	6912,3	7445,1
Tomaszów Lubelski**	2180,6	1435,4	2063,0	5679,0	782,1	13,6	278,8				477,6	733,7		682,3	22,8		2990,9	467,2	70,0	537,2	8669,9	9207,1
Włodawa* *	2033,6	1307,2	1886,5	5227,3	68,9		72,0	404,2				118,8		185,0	24,0		872,9	419,8		419,8	6100,2	6520,0
Zamość**	5453,7	4124,3	5931,4	15509,4	223,3,2		237,1					1911,2		186,1,4	33,7		6276,6	1182,3	20,0	1202,3	21786,0	22988,3
Razem	57981,9	41366,8	59185,9	158534,6	8000,0	13,6	4567,7	6848,2	165,0	108,7	477,6	12051,1	547,7	9354,5	540,9	100,0	42775,0	12627,4	408,2	13035,6	201309,6	214345,2

**PUP-y, które realizują programy regionalne w 2018 roku na łączną kwotę 7 756,7 tys. z

Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Zmiany jakie zaszły w ostatnim czasie na rynku pracy spowodowały wiele zmian dla pracowników ale i pracodawców. Współczesna gospodarka, oparta na nowych technologiach i zdobyczach techniki wymusza na firmach inwestowanie w ciągłe poszerzanie i dopasowanie kompetencji swoich pracowników, a także zaktualizowanie ich wiedzy. Niestety specjalistyczne szkolenia i kursy są bardzo kosztowne i nie każdy pracodawca jest w stanie sfinansować kształcenie ustawiczne swoich kadr. W związku z tym Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej postanowiło wspomóc pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji ich pracowników poprzez utworzenie Krajowego Funduszu Szkoleniowego. KFS to środki Funduszu Pracy, które przeznaczone są na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

W 2018 roku środki KFS były przeznaczone na:

- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W 2018 roku dla województwa lubelskiego zostały przyznane środki na finansowanie kształcenia ustawicznego w ramach KFS w kwocie 4 397,3 tys. zł.

Powiatowe urzędy pracy przyznawały środki KFS na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców:

- ✓ przedsiębiorcom, którzy zatrudniają mniej niż 10-ciu pracowników, a roczny obrót lub bilans firmy nie przekracza 2 mln euro – wówczas przysługuje im 100% kosztów kształcenia pracodawcy i jego pracowników,
- ✓ przedsiębiorcom, którzy zatrudniają więcej niż 10-ciu pracowników – wówczas otrzymają 80% środków na kształcenie dla siebie i swoich pracowników.

W danym roku na jednego uczestnika całość dofinansowania środkami KFS nie może przekroczyć wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Środki KFS otrzymane w 2018 roku z powiatowego urzędu pracy pracodawca mógł przeznaczyć na:

- ✓ określenie potrzeb firmy w zakresie kształcenia ustawicznego, które ma być dofinansowane,
- ✓ kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- ✓ egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- ✓ badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ✓ ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Tabela nr 8. Podział środków KFS w województwie lubelskim w 2018 roku

Nazwa powiatowego/ miejskiego urzędu pracy	Kwota przyznanego limitu (w tys. zł)	Zwiększenie limitu	Zmniejszenie limitu	Rezerwa	Kwota przyznanego limitu ogółem (w tys. zł.)
PUP Biała Podlaska	250,0				250,0
PUP Biłgoraj	250,0				250,0
PUP Chełm	300,0			150,0	450,0
PUP Hrubieszów	100,6				100,6
PUP Janów Lubelski	100,0				100,0
PUP Krasnystaw	200,0				200,0
PUP Kraśnik	600,0			100,0	700,0
PUP Lubartów	171,7			50,0	221,7
MUP Lublin	400,0			40,8	440,8
PUP Lublin	100,0				150,0
PUP Łęczna	100,0			40,8	140,8
PUP Łuków	250,0			40,8	290,8
PUP Opole Lubelskie	170,0			86,7	256,7
PUP Parczew	75,0				75,0
PUP Puławy	125,0			51,0	176,0
PUP Radzyń Podlaski	200,0				200,0

Nazwa powiatowego/miejskiego urzędu pracy	Kwota przyznanego limitu (w tys. zł)	Zwiększenie limitu	Zmniejszenie limitu	Rezerwa	Kwota przyznanego limitu ogółem (w tys. zł.)
PUP Ryki	100,0			20,0	120,0
PUP Świdnik	200,0			81,6	281,6
PUP Tomaszów Lubelski	175,0			110,0	285,0
PUP Włodawa	130,0				130,0
PUP Zamość	400,0			280,0	680,0
Razem	4 397,3			1 051,7	5 449,0

Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia (RPD)

Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia (RPD) to corocznie aktualizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie dokument, który określa priorytetowe kierunki związane z zatrudnieniem oraz grupy wymagające wsparcia, a także koordynuje regionalną politykę rynku pracy poprzez wskazanie najistotniejszych działań, które będą podejmowane w województwie w tym obszarze.

Każdy RPD stanowi kontynuację i uzupełnienie działań realizowanych w ramach regionalnych planów działań na rzecz zatrudnienia w poprzednich latach, których problematyka dotyczyła m.in. mobilności na rynku pracy, promocji rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia na obszarach wiejskich, promocji innowacyjnych rozwiązań w zakresie przedsiębiorczości oraz aktywizacji zawodowej młodzieży itd.

Myślą przewodnią RPD/2018 była aktywizacja zawodowa osób młodych w wieku do 30 lat oraz osób powyżej 50-go roku życia. Wybór obszarów interwencji i celów działań województwa lubelskiego na 2018 r. został dokonany na podstawie analizy aktywności zawodowej osób młodych i osób w wieku powyżej 50-go r.ż. w województwie lubelskim. Obie grupy stanowią bardzo ważny zasób kadrowy dla rozwijającej się gospodarki województwa. W kontekście rosnącego popytu na pracę i trendów demograficznych wzrost ich aktywizacji zawodowej, poprzez różne formy wsparcia i realizację projektów, staje się ważnym zadaniem dla instytucji rynku pracy.

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok obejmował dwa obszary interwencji:

Obszar I Aktywizacja zawodowa młodzieży

Cel 1. Promocja kształcenia dualnego.

Dualny system kształcenia, funkcjonujący dzięki ścisłej współpracy oświaty i środowiska pracodawców, jest rozwiązaniem, które z jednej strony daje pracodawcy możliwość wykształcenia przyszłego pracownika zgodnie z własnymi wymaganiami, z drugiej zaś, pozwala młodym ludziom, po zakończeniu nauki, płynnie przejść z roli ucznia do roli pracownika, minimalizując tym samym zagrożenie bycia bezrobotnym. Dualny system kształcenia, na poziomie kształcenia zawodowego, opiera się na jednoczesnym kształceniu teoretycznym i ogólnym (w systemie szkolnym lub formach pozaszkolnych) oraz nauce zawodu organizowanej przez pracodawcę w przedsiębiorstwach. Uczeń pobiera naukę w szkole (jest uczniem), ale równocześnie jest stażystą (praktykantem) – czyli pracownikiem w zakładzie pracy.

Cel 2. Promocja aktywności zawodowej wśród uczniów i studentów.

W Polsce praca młodych, uczących się osób nie była dotąd popularna. Dzisiejszy rynek pracy oczekuje od jego uczestników nie tylko teoretycznej wiedzy ale przede wszystkim doświadczenia, dlatego tak ważna jest zmiana myślenia osób młodych i ich otoczenia o pierwszych doświadczeniach zawodowych. By wyjść naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy należy więc podejmować działania zachęcające młodzież do podejmowania, w trakcie odbywania nauki, aktywności zawodowej w formie praktyk czy staży ale także wolontariatu, które w przyszłości zaowocują „obyciem” na wymagającym rynku pracy.

Cel 3. Wzmacnianie potencjału bezrobotnej młodzieży, w tym osób z kategorii NEET w zdobywaniu i uzupełnianiu kwalifikacji zawodowych, kompetencji, doświadczenia zawodowego oraz poszukiwaniu zatrudnienia i utrzymaniu pracy.

Młodzież generacji NEET, to grupa osób w wieku 15-30 lat, nieaktywna na rynku pracy, pozostająca poza systemem oświaty i szkoleń. Na rynku pracy daje się zaobserwować, iż zjawisko NEET stało się w ostatnich latach poważnym problemem społecznym, który nie powinien pozostać obojętny partnerom działającym na rzecz współczesnego rynku pracy. Polityka zatrudnienia zmierzająca do ograniczenia zjawiska NEET powinna wspierać tą trudną

grupę zindywidualizowanym wsparciem doradczym, szkoleniowym i instrumentami pomocnymi w podjęciu zatrudnienia.

Obszar II Aktywizacja zawodowa osób powyżej 50-go roku życia

Cel 1. Wsparcie i wzmacnianie potencjału osób bezrobotnych w wieku powyżej 50-go roku życia poprzez kształcenie ustawiczne oraz realizację usług i instrumentów rynku pracy.

Osoby po 50 r.ż. są grupą znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ma to związek zarówno ze stereotypami funkcjonującymi w społeczeństwie, jak również z brakiem dostępu osób starszych do aktualnej wiedzy zawodowej, która „wyrabia pozycję” na rynku pracy. Wsparcie osób z tej grupy powinno polegać na zmianie ich wizerunku na rynku pracy, np. poprzez kampanie społeczne zawierające pozytywny przekaz o zatrudnianiu osób po 50 r.ż., jak również zwiększeniu dostępu do uzupełniania kompetencji zawodowych, np. w postaci „celowych” staży i szkoleń.

Cel 2. Wsparcie i wzmacnianie potencjału osób długotrwale bezrobotnych w wieku powyżej 50-go roku życia.

Długotrwale pozostawanie bez pracy, szczególnie w grupie osób powyżej 50-go r.ż. utrwala postawy zniechęcenia i poczucie braku perspektyw na znalezienie pracy. Udzielenie wsparcia tej grupie osób jest dużym wyzwaniem dla instytucji rynku pracy – wymaga dwutorowego podejścia: wsparcia psychologicznego i zaproponowania adekwatnych środków pomocowych, a także koordynacji współpracy z instytucjami pomocy społecznej.

Cel 3. Wzmacnianie potencjału osób pracujących w wieku powyżej 50-go roku życia

W dobie szybkich zmian technologicznych i zmieniającego się „warsztatu pracy”, osoby po 50 r.ż. dysponują często nieaktualną wiedzą zawodową, dlatego niezbędne są działania mające na celu nabycie lub poszerzenie wiedzy zawodowej. Narzędziem wsparcia dla osób pracujących zagrożonych utratą zatrudnienia jest Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS), oferowany przez publiczne służby zatrudnienia.

Dokument ten dostępny jest na stronie internetowej w WUP w Lublinie:
[WUP w Lublinie/Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia na 2018](#)

Programy regionalne

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie wraz z powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa lubelskiego każdego roku inicjuje i realizuje programy regionalne. W 2018 roku realizowane były 3 programy regionalne:

- ✓ Drogi-mosty-rzeki II,
- ✓ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych 30-/50+,
- ✓ Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w województwie lubelskim.

1. Drogi–mosty-rzeki II

W 2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie podjął inicjatywę realizacji programu regionalnego Drogi-mosty-rzeki II, adresowanego do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Program jest kontynuacją realizowanego w 2017 roku programu regionalnego Drogi–mosty-rzeki. Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy sytuacji na rynku pracy województwa lubelskiego, dominującą grupę wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowią bezrobotni do 30 roku życia, bezrobotni długotrwale, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, bezrobotni niepełnosprawni.

Program regionalny Drogi-mosty-rzeki II zakładał aktywizację osób z grup w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy przy pracach związanych z utrzymaniem ładu i porządku w gminach, poprzez porządkowanie terenów zieleni, porządkowanie dróg i przystanków na terenie miast i gmin, sprzątanie rowów przydrożnych, likwidację „dzikich” składowisk odpadów w lasach, przydrożnych rowach, wykonanie nawierzchni żuźlowej na drogach do pól i łąk.

Program regionalny Drogi-mosty-rzeki II objął swym zasięgiem powiaty województwa lubelskiego, na terenie których gminy i spółki wodne zaplanowały konserwację rzek, kanałów oraz wałów przeciwpowodziowych. Celem programu, oprócz aktywizacji osób bezrobotnych, była także poprawa stanu technicznego urządzeń melioracyjnych, mających wpływ na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe mieszkańców i infrastruktury terenów położonych w pobliżu dolin rzecznych na terenie województwa, w szczególności poprzez poprawę drożności kanałów i rzek, utrzymanie wód służących rolnictwu, poprawę przejrzystości wody

poprzez odmulanie zbiorników wodnych, usunięcie krzaków i porostów z wałów przeciwpowodziowych, przyspieszenie spływu i obniżenie lustra wody, utrzymanie wód służących rolnictwu. Osoby bezrobotne uczestniczące w programie wsparte zostały formami aktywizacyjnymi przewidzianymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. pracami interwencyjnymi, stażami, robotami publicznymi. Koszt realizacji programu wyniósł 4 478,3 tys. zł.

Tabela nr 9. Wydatkowanie środków w ramach Programu regionalnego „Drogi-mosty-rzeki II” w 2018 roku

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Kwota (tys. zł)
1.	PUP Biła Podlaska	346,3
2.	PUP Biłgoraj	211,7
3.	PUP Hrubieszów	68,3
4.	PUP Krasnystaw	663,4
5.	PUP Kraśnik	500,7
6.	PUP Lubartów	61,4
7.	PUP Lublin	240,0
8.	PUP Łuków	265,1
9.	PUP Opole Lubelskie	173,5
10.	PUP Parczew	164,5
11.	PUP Puławy	140,0
12.	PUP Radzyń Podlaski	166,1
13.	PUP Ryki	96,5
14.	PUP Świdnik	299,0
15.	PUP Tomaszów Lubelski	441,6
16.	PUP Włodawa	183,0
17.	PUP Zamość	457,2

2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych 30-/50+

W 2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie realizował ponadto program regionalny [Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych 30-/50+](#).

W województwie lubelskim utrzymuje się najwyższy w Polsce procentowy udział osób bezrobotnych w wieku do 30-go r.ż. w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych. Osoby

młode spotykają liczne ograniczenia na rynku pracy. Są one związane w szczególności z brakiem doświadczenia zawodowego, jak i kwalifikacji.

W ramach programu regionalnego **Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych 30-/50+** zaproponowano zindywidualizowane podejście do wsparcia młodej osoby, które zaczynało się od kontaktu z doradcą zawodowym i opracowania indywidualnego planu działań.

Rozpoznanie aktualnych możliwości bezrobotnego było podstawą do dalszych działań, czyli do wyboru adekwatnych usług i instrumentów rynku pracy, dających większe szanse na zdobycie zatrudnienia, lub zaproponowania instrumentów wspomagających działalność gospodarczą. Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła szereg instrumentów, w szczególności bonów, skierowanych wyłącznie do osób młodych do 30 r.ż. Osobom młodym wyróżniającym się samodzielnością i determinacją powiatowe urzędy pracy zaproponowały dotacje na założenie działalności gospodarczej, a także na szkolenia związane z prowadzeniem własnej firmy.

W świetle ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoby bezrobotne powyżej 50-go r.ż. są jedną z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Dostosowywanie kompetencji osób bezrobotnych powyżej 50-go r.ż. do wymagań pracodawców było realizowane poprzez prowadzenie staży. Natomiast poprzez organizację szkoleń o określonej tematyce, urzędy pracy przygotowały bezrobotnych do pracy na konkretnym stanowisku. W przypadku trudności ze znalezieniem zatrudnienia z przyczyn obiektywnych, m.in. w związku z występującym na danym obszarze bezrobociem strukturalnym, osobom bezrobotnym powyżej 50-go r.ż. zaproponowano udział w zatrudnieniu subsydiowanym, robotach publicznych lub pracach interwencyjnych. Formy te w podstawowy sposób pozwoliły na złagodzenie skutków marginalizacji społecznej, zapewnienie minimalnych dochodów oraz opłacenie składek niezbędnych do otrzymania świadczeń.

Koszt realizacji programu wyniósł 6 775,8 tys. zł.

Tabela nr 10. Wydatkowanie środków w ramach Programu regionalnego „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych 30-/50+” w 2018 roku

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Kwota (tys. zł)
1.	PUP Biłgoraj	850,9
2.	PUP Hrubieszów	436,7
3.	PUP Kraśnik	282,0

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Kwota (tys. zł)
4.	PUP Lubartów	139,2
5.	MUP Lublin	373,5
6.	PUP Lublin	190,5
7.	PUP Łęczna	95,3
8.	PUP Łuków	197,6
9.	PUP Opole Lubelskie	585,8
10.	PUP Parczew	257,1
11.	PUP Ryki	200,0
12.	PUP Tomaszów Lubelski	782,1
13.	PUP Włodawa	151,9
14.	PUP Zamość	2 233,2

3. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w województwie lubelskim

W 2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie podjął po raz kolejny inicjatywę realizacji programu regionalnego [Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w województwie lubelskim](#). Program jest kontynuacją realizowanych w poprzednich latach programów regionalnych: [Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich \(2016 rok\)](#) oraz [Przedsiębiorczość w województwie lubelskim \(2017 rok\)](#).

Osoby bezrobotne uczestniczące w programie [Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w województwie lubelskim](#) wsparte zostały formami aktywizacyjnymi przewidzianymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj.: szkoleniami – indywidualnymi i grupowymi, stażami, jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacją pracodawcom kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy.

Koszt realizacji programu wyniósł 4 502,6 tys. zł.

Tabela nr 12. Wydatkowanie środków w ramach Programu regionalnego „Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w województwie lubelskim” w 2018 roku

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Kwota (tys. zł)
1.	PUP Hrubieszów	335,5
2.	PUP Janów Lubelski	827,8
3.	PUP Krasnystaw	200,0
4.	PUP Kraśnik	268,9
5.	PUP Lubartów	200,0

L.p.	Powiatowy Urząd Pracy	Kwota (tys. zł)
6.	MUP Lublin	204,1
7.	PUP Lublin	325,9
8.	PUP Łęczna	229,1
9.	PUP Opole Lubelskie	487,7
10.	PUP Parczew	183,7
11.	PUP Puławy	620,6
12.	PUP Ryki	200,0
13.	PUP Świdnik	235,3
14.	PUP Włodawa	184,0

Zatrudnienie młodocianych

Pracodawca, który zatrudnia pracowników młodocianych w celu przygotowania zawodowego, może uzyskać refundację wypłaconych im wynagrodzeń oraz opłaconych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenie społeczne. O refundację mogą wystąpić pracodawcy, jeśli zatrudniają młodocianych w zawodach określonych w wykazie zawodów refundowanych oraz spełniają warunki do prowadzenia przygotowania zawodowego w zakresie wymagań zawodowych i pedagogicznych określonych w przepisach regulujących odbywanie przygotowania zawodowego.

Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, opracowany został zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018 r., poz. 1265 i 1149 z późn. zm.), na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 roku w sprawie klasyfikacji i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2018 r., poz.227), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. z 2016 r., poz.2094) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 roku w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. z 2017 r., poz. 622, z późn. zm.), a także w oparciu o konsultacje społeczne.

Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 18 grudnia 2018 roku Uchwałą Nr IX/112/2018 zatwierdził [Wykaz zawodów, za które może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego](#).

Przedmiotowy wykaz został opublikowany w dniu 16 stycznia 2019 roku w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego pod pozycją 435.

Od dnia [01 września 2019 roku](#) uzyskuje moc obowiązującą.

Partnerstwo lokalne

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie jest aktywnie zaangażowany w realizację założeń dotyczących zawiązanych partnerstw, tj. [Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji poradnictwa zawodowego w województwie lubelskim](#) oraz [Partnerstwa lokalnego na rzecz promocji znaczenia zatrudnienia i przedsiębiorczości w województwie lubelskim](#). Zadania wynikające z zapisów porozumień realizowane są regularnie, poprzez organizację spotkań i konferencji oraz kolportaż publikacji: „Edukacyjno-zawodowego Niezbędnika dla rodzica gimnazjalisty” w szkołach województwa lubelskiego oraz „Niezbędnika Pracodawcy – oferta publicznych służb zatrudnienia” wśród pracodawców w województwie lubelskim.

Biuletyn informacyjny Lubelskie na rynku pracy

Jednym z aspektów działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie jest opracowanie, wydanie i rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia i innych partnerów rynku pracy, dla osób bezrobotnych i pracodawców. Funkcje te spełnia biuletyn informacyjny [Lubelskie na rynku pracy](#).

Periodyk przedstawia aktualne wydarzenia związane z działalnością urzędu, problemy i potrzeby lokalnego rynku pracy oraz możliwości jego poprawy. Biuletyn stanowi katalog wskazówek dla osób poszukujących pracy oraz informacje dotyczące działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie, w odniesieniu do poszczególnych wydziałów urzędu.

Archiwalne numery Biuletynu znajdują się na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie [WUP w Lublinie /rynek-pracy/publikacje](http://WUP.w Lublinie /rynek-pracy/publikacje)

Zapraszamy do lektury.

Podsumowanie

Z analizy danych zawartych w niniejszym dokumencie wynika, iż od 2014 roku do chwili obecnej mamy do czynienia z systematyczną poprawą sytuacji na rynku pracy i spadkiem liczby osób bez zatrudnienia. W końcu 2018 roku liczba bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 74 449 osób, czyli w skali roku spadek wyniósł 6 772 osoby (tj. o 8,3%; rok wcześniej było to 15%). W 2019 roku przewidywany jest dalszy spadek bezrobocia i pierwsze dane jakimi dysponuje Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie potwierdzają te prognozy. **W lutym 2019 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 77 261 osób i była niższa o 1 093 osoby (tj. o 1,4%) w porównaniu ze styczniem 2019 roku i o 5 957 osób (tj. o 7,2%) niższa niż w lutym 2018 roku.**

Region nasz pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych plasuje się na 5 pozycji wśród innych województw (patrzac od największej liczby bezrobotnych).

O zachodzących zmianach jakie nieustannie dokonują się na rynku pracy świadczy również kształtowanie się udziału bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo, czyli stopa bezrobocia. Poziom tego wskaźnika ściśle wiąże się z liczbą bezrobotnych. Gdy mamy do czynienia ze spadkiem rejestrujących się osób także stopa bezrobocia spada i odwrotnie – przy wzroście liczby bezrobotnych rośnie stopa bezrobocia. **W końcu 2018 roku stopa bezrobocia wyniosła 8,0% i była niższa niż w końcu 2017 roku o 0,8 pkt procentowego.** Jeżeli chodzi o powiaty to od lat najniższą stopę bezrobocia odnotowuje się w powiecie biłgorajskim, a najwyższą w powiecie włodawskim i chełmskim.

Opracowując analizę nie sposób nie wspomnieć o tym, że **bez aktywnej i przede wszystkim efektywnej pomocy osobom pozostającym bez zatrudnienia, ze strony Miejskiego i Powiatowych Urzędów Pracy, nie byłaby możliwa poprawa sytuacji na rynku pracy.** Świadczą o tym informacje umieszczone w publikacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pn. **Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w roku 2017.** Z danych zawartych w ww. dokumencie wynika, iż województwo lubelskie wśród wszystkich województw uzyskało **efektywność zatrudnieniową dla aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu – 80,7%**, w skali kraju efektywność zatrudnieniowa wyniosła 81,98%.

Poza tym nasze województwo:

- zajmuje **3 miejsce** wśród 16 województw pod względem **efektywności zatrudnieniowej po robotach publicznych** (89,4%);

- zajmuje **6 miejsce** wśród 16 województw pod względem **efektywności zatrudnieniowej po stażach** (83,8%);

Warto w tym miejscu wspomnieć także o tym, iż województwo lubelskie **osiągnęło efektywność kosztową dla aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu** w kwocie 11 248,23 zł, w skali kraju efektywność kosztowa wyniosła 11 520,54 zł.

Mówiąc o zauważalnej zmianie na rynku pracy nie sposób pominąć informacji o znacznych środkach z Unii Europejskiej, które przyczyniły się do poprawy sytuacji na rynku pracy, jakie Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie otrzymał na współfinansowanie działań związanych z rynkiem pracy. Wiele realizowanych projektów miało na celu zwiększenie liczby zatrudnionych, podniesienie kwalifikacji osobom z niskim wykształceniem czy uruchomieniem nowych działalności gospodarczych. Dzięki oferowanym działaniom zwiększyła się mobilność zawodowa mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów rynku pracy. Należy przy tym dodać, iż pomimo dysponowania przez samorzady powiatowe funduszami na aktywizację osób oddalonych od rynku pracy, coraz częściej pojawiają się problemy przy rekrutowaniu uczestników projektów czy przy zatrudnianiu ze względu na obawy przed utratą świadczeń społecznych.

Dość duży wpływ na obecną sytuację na rynku pracy miało również wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zarówno będących powyżej 50. roku życia, jak i młodych do 30. roku życia. Pracodawcom natomiast umożliwiły obniżenie kosztów pracy dzięki dofinansowaniu zatrudniania bezrobotnych.

Już dziś pomimo zauważalnej poprawy na wojewódzkim i krajowym rynku pracy pracodawcy napotykają na coraz większe trudności ze znalezieniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Dlatego korzystnym rozwiązaniem w tej sytuacji może być krótkoterminowe zatrudnienie cudzoziemców. W przypadku województwa lubelskiego ok. 89% pracowników obcokrajowców stanowią obywatele Ukrainy. To oni zazwyczaj redukują braki pracownicze w gospodarstwach domowych, a także w sektorze budowlanym, rolniczym, transporcie i

handlu. Cudzoziemcy zatrudniani w dobrze opłacanych zawodach stanowią jednak niewielki odsetek wśród pracujących, a zdecydowana większość to wykwalifikowani robotnicy i osoby wykonujące proste prace.

Na koniec należy dodać, iż w najbliższej przyszłości, w związku z coraz mniejszą liczbą osób w wieku produkcyjnym, a co za tym idzie starzejącym się społeczeństwem i migracją zarobkową Polaków, brak ludzi do pracy będzie się pogłębiał. Dlatego należy reagować i szukać nowych metod pomocy osobom szukającym zatrudnienia oraz pracodawcom borykającym się z problemem rekrutacji pracowników. Pomocne w zidentyfikowaniu problemów z jakimi boryka się rynek pracy, czy określeniu kierunków rozwoju, mogą być badania rynku pracy.

Wychodząc naprzeciw potrzebom informacyjnym odnośnie kierunku rozwoju rynku pracy województwa lubelskiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie zlecił badanie prognostyczne „Prognoza rozwoju rynku pracy województwa lubelskiego”. 31 ekspertów w regionie przewidywało przyszłą sytuację na rynku pracy do roku 2020. Na tej podstawie określone zostały branże z najwyższym potencjałem zatrudnieniowym województwa: sektor rolno-spożywczy; sektor usług outsourcingowych (zlecanych) oraz sektor informatyczny. W każdym z tych sektorów określone zostały też kluczowe kompetencje i kwalifikacje, na które prognozowano popyt.

Podsumowując, na systematyczną poprawę sytuacji na rynku pracy województwa lubelskiego ma wpływ wiele czynników, m.in. zmiany gospodarcze, edukacyjne czy realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, w których należy upatrywać szansy na większe możliwości rozwoju województwa. Nie bez znaczenia jest również upowszechnianie doradztwa zawodowego w regionie, jak również wzrost aktywności instytucji szkoleniowych, które obok sektora edukacji zwiększyły dostęp do aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa lubelskiego.